

EZÜSTJUBILEUM

„Barátaim, a házasság munka!”

(Tilmann atya)

EZÜSTJUBILEUM

25 ÉVES A MAGYAR SCHÖNSTATT-CSALÁD

1983 - 2008

EZÜSTJUBILEUM

25 ÉVES A MAGYAR
SCHÖNSTATT-CSALÁD
1983 - 2008

SZERKESZTETTE:
CSERMÁK-ENDRÉDY-GÓDÁNY-THER
CSALÁD

MAGYAR SCHÖNSTATT-CSALÁD
2008

ISBN 978-963-87480-4-1

Kiadja a Családkadémia-Óbudavár Egyesület

8272 Óbudavár, Fő u. 14.

www.csaladakademia.hu

kiado@csaladakademia.hu

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke

Nyomdai előkészítés: Palásthy Imre, www.PalasthyBt.hu

Nyomás: OOK-Press Nyomda, Veszprém

Felelős vezető: Szathmáry Attila

Bevezetés

Ezzel a kis füzettel valami olyasmi a célunk, hogy összefoglaljuk az elmúlt 25 év fejlődését és felszerelkezzünk a jövőbe való továbblépésre.

Sajátos módon a jubileumunk egybeesik Tilmann atyának a magyar Schönstatt-mozgalom vezetéséből való visszavonulásával. A múltba való visszatekintést ezért így is fogalmazhatjuk: Mit kaptunk Szűzanyánktól Tilmann atya által? Ő volt kezdettől fogva az alapítónk és atyánk, aki a Gódány házaspárral kezdve, majd fokozatosan egyre több házaspár közreműködésével a Szűzanya eszközeként felépítette a Magyar Schönstatt-családot.

Tilmann atya nagy gondot fordított rá, hogy Schönstatt lelkiségét és üzenetét a magyar lélek sajátosságainak megfelelően tanítsa és adja át. Ezért elmélyülten tanulmányozta a magyarság karakterét és előadásai-ban is mindig kitért erre a kérdésre. Az „Isten áldd meg a magyart!” c. fejezetben válogatást adunk a magyar lélekre vonatkozó megfigyeléseiből. Talán ez segítségünkre lesz magyarságtudatunk, sajátos eredeti értékeink őrzésében és elmélyítésében is.

A következő két fejezet az elmúlt 25 év eseményeiről, megtapasztalásairól, élményeiről szól. Először felidézzük az első néhány évet, a kezdeteket, majd a családok megtapasztalásaiból, élményeiből közlünk részleteket.

A múltba nézésnek azonban jövőbe irányuló szándéka is van. „Azok az erők, melyek a felépítésben működtek, azok fogják a művet a jövőben is megtartani” – tanított bennünket Tilmann atya Kentenich atya nyomán, aki szintén elődöktől tanult. Ehhez kapcsolódóan „A háziszentély mint

apostoli központ” c. fejezetben külön is kiemeljük a családi házaknak, a háziszentélyeknek az apostoli jelentőségét.

Mi az a schönstatti tanítás, mely a jelen helyzetben, az előttünk álló időszakban különösen is fontos? „A jövő útja” c. fejezetben Tilmann atya kezdeményezésére Kis Szent Teréz példáját, agyermekség lelkületét állítjuk magunk elé Kentenich atya beszédeiből, melyhez kapcsolódóan idézzük Tilmann atya „búcsúbeszédét” az irgalmas Atyáról.

A jubileumi évünk jelmondata: „HŰEK MARADUNK”. Ezt a címetadtuk az utolsó fejezetnek, melyben Kentenich atya, Tilmann atya és II. János Pál pápa tanít bennünket a hűségről.

Fogadjátok szeretettel ezt a kis jubileumi kiadványunkat és próbáljuk meg a hétköznapi életünkben hasznosítani!

Szeretettel:

Csermák-Endrédy-Gódány-Ther házaspárok

Óbudavár, 2008. április 5-én

Kentenich atya „Boldog 25. születésnapot!”¹

Olyan módon szeretnénk ünnepelni, hogy nemcsak a múltra tekintünk vissza, hanem a jövőt is elő akarjuk készíteni. És mi, akik most erősebben mint valaha, átvesszük a felelősséget a családjért, Isten színe előtt kötelezzük magunkat, hogy a jövőben is gondoskodni fogunk arról, hogy mindig újra visszanyúljunk a múltba, felelevenítsük, amit az élő Isten bevitt a szív- és családtörténelembe, és mindig újra ez lesz az irányadónk a következő időkben.

Érdemes-e mélyebben belemenni az ünnep értelmébe és céljába?

Csaknem azt mondtam, hogy mi, akik együtt nőttünk fel a családdal, nekünk nincs erre szükségünk. Nem vagyunk vándormadarak. Amit tegnap megigértünk, azt nem felejtettük el mára. Sőt ezen túlmenően, milyen sokan vannak közöttünk, akik a családtörténelmet életük kedvenc könyvének tekintik, mely gondolkodásuk, szeretetük és életük tankönyve lett.

Mégis ne felejtjük el: A másik oldalon modern emberek vagyunk és maradunk. És ahogy a modern ember feledékeny, úgy minket is jellemez a feledékenység, főleg, amikor a hálaadásról van szó; főleg ott, ahol mélyreható, átfogó, új irányvételről beszélünk. Nem szabad elfelednünk, hogy a Schönstatt-család nem valami holt képződmény, hanem pezsgő élet, mely egyre jobban és jobban szeretne kibontakozni és egyre jobban megvalósítani a világ végezetéig szóló küldetését.

1 Részletek Kentenich atya előadásából; Oktoberwoche 1951.

A család életforrás, élőlény, akinek világhódító, világátható küldetése van akkor is, és éppen akkor, ha győzelmes útján ellenállásba ütközik, olyan ellenállásba, mely borzalmas kövekkel szét akarja morzsolni.

A családunk egy élő lény, aki előre törekszik. Ezért az is magától értetődő, hogy új hódításokra van rendelve. Arra van utalva, hogy osszeszedje a fiatalos erőket, ezeket beiskolázza, majd harcba vezesse. Arra van utalva, hogy ezek a fiatal erők, ahhoz hasonlóan, ahogy mi öregek is tettük, mindig újra visszatekintsenek a múltba, hogy ott a család őserőit felkeltsék és megelevenítsék és felhasználják a jövő komoly és nehéz feladatainak megoldásában.

Áldjon meg mindannyiunkat a Szűzanya, aki összegyűjtött bennünket. Árassza ránk túláradó módon háromszoros kegyelmét, melyeket már annyiszor megígért és amelyeket eddig valószínűleg még nem fogadtunk be igazán!

„Isten áldd meg a magyart!”

P. Beller Tilmann: A magyar ember jelleme²

Vitam et Sanguinem pro Regina nostra! Életünket és vérünket a királynőnkért!

Szent István és Boldog Gizella házasságának 1000. évfordulójával kezdtük a 2000. évre való közvetlenebb felkészülést. Arra gondoltunk, hogy ezer évvel ezelőtt népünk kereszténnyé válása és az evangélium befogadása a házasság szentségéből indult ki. Akkor egy házból, az Árpád-házból kiindulva vált Magyarország kereszténnyé. Ez a monarchia által fémjelzett kor volt. Akkor elég volt, hogy a király döntött az egész nép nevében. Most azonban egy demokratikus társadalomban élünk, ahol nemcsak egy vezető van, hanem sok. Sok vezető van a politikában, a gazdaságban; férfiak és nők, akik felelősséget viselnek másokért. Ezért Krisztus magyarországi újrászületése sok házban fog történni.

A magyar nép a tekintélyelvű hatalmi struktúrák hatását hordozza magán, ahol a királyé volt egyedül a felelősség. De eredetileg mi, magyarok egy más rendszerben éltünk. A vándorlás idején a törzsi vezetők nagy hatalommal rendelkeztek. A honfoglalás idején a hatalmi struktúra sok kisebb tekintélyből állt. A törzsi szálláshely ura egy kiskirály volt. Majd következett a hatalom központosításának hosszú korszaka, az állam és az egyház területén egyaránt. Ez egy tekintélyelvű korszak volt. De ennek a korszaknak vége. A kommunista állam is tekintélyelvű alapon kormányzott. Érdekes megfigyelní, ha valami rosszul működött (működik), kit hibáztatnak az emberek? Valamelyik felső vezetőt. Ez volt (és ma is ez) az általános vélemény. Minden magyar tekintélyelvű alapon gondolkodott, és mi is még tekintélyelvűen gondolkodunk... Várjuk, hogy valaki csináljon valamit a gazdaságban, az egyházban, hogy jobb legyen a sorunk.

---

2 Részletek P. Beller Tilmann előadásaiából

Nálunk, magyaroknál, a tekintély egészen nagy szerepet játszik. Ezt a jó Isten adta nekünk. De a mi korunkban nagyon fontos a saját kezdeményezés is. Vagyis szeretünk vezetni és vezetve lenni. Ezért a mi közösségképünk a **vezetők közössége**. Aki ott van a körben, nemcsak maga miatt van ott, hanem mások miatt is. Körbenézünk, és mindenki mögött ott vannak azok az emberek, akiket vezetnek. Minden házaspár képviseli az emberek egy körét, akikért felelős.

Mária Terézia császárnő segítséget kért a magyaroktól.³

Azt mondták: „Életünket és vérünket a királynőnkért!”

- 3 Mária Terézia királynő trónra lépése után válságos helyzetbe került. Minden oldalról hatalmas hadseregek támadtak ellene. Utolsó reménye a magyarságban volt. Az 1741-es pozsonyi országgyűlésen a királynő segélykérő szavaira hatalmas erővel tört ki a magyar lelkesedés: „Életünket és vérünket a királynőnkért!” A török hódoltság és a Rákóczi szabadságharc után kivérzett nemzet azonban a pusztaság életén és halálán kívül mást nem tudott felajánlani. Ezért hozzátették: „de zabot nem!” Vagyis a háború költségét a királynőnek kell viselnie. Aztán a magyar huszárok megmentették Mária Terézia országát Európával szemben. A magyarság ezt nem is bánta meg, mivel a királynő negyvenéves hosszú uralma a békés fejlődés korszaka lett.

Ha magunk elé képzeljük ezt a jelenetet, az az érzésünk, hogy itt mindenki főnök. Köztünk is ugyanígy van. Ez nem csak egy szép szív-lélek közösség, akik szeretik egymást. Ez a vezetők gyűlése! Mindenki felelősséget visel másokért is. Olyan családok közössége vagyunk, akik más családokat vezetnek. Ez kölcsönösen nagy tiszteletet ébreszt bennünk egymás iránt. Természetesen örömünk telik az egymással való versenyben is. Nagyon szép, ha a vezetők tudják a többiekről, hogy ők is vezetők, és szeretik egymást. Az egyik oldalon ott van a feszültség, a másikon egy nagyon szép egység. Az egység az elismerés által jön létre, nem pedig azért, mert gyengék vagyunk. Nem egy erős vezető által vagyunk egységben, mondván, hogy mi szegény gyenge családok vagyunk, de itt van ez az erős Tilmann atya, és mi Tilmann atya szívében együtt vagyunk. Nem ez a mi képünk, hanem hogy mindannyian főnökök vagyunk.

A család a társadalom kicsiben. Az igazi magyar férfi mindig egy kis király, aki a trónon ül. Magyarországon mindig feudális rend volt. Ilyenek vagyunk. Egy (feudális) család pedig áll egy feudális főúrból, (néhány) szolgálónőből, gyerekekből.

A diktatúrában nincs párbeszéd. Hanem egyirányú beszéd, fölülről lefelé. A párbeszédben az a fontos, hogy találjak valamit a másikban, ami tetszik nekem. Ha ez mindkét részcél megvan, akkor jól érezzük magunkat a beszélgetésben.

Most jön a schönstatti Szűzanya és azt mondja: „Magyar férfiak, tanuljatok meg figyelni a feleségeitekre; hogy meghalljátok, amit mond! Én segítek nektek ebben. Segítek nektek, hogy oda tudjatok figyelni, hogy meg tudjátok hallani.”

Nagyon sok probléma van itt, amit csak úgy lehet megoldani, hogy még jobban szeretünk. Ezeknél a problémáknál semmilyen vita nem segít. Természetesen a férfi a család feje, övé az utolsó szó. Ezzel az egység biztosítva van. De Barátaim! Ha ezzel a szóval túl gyakran élünk, akkor baj van.

Jelenleg hangsúlyeltolódásban élünk. Erős tekintélyelvű gondolkodásból olyan közösségi forma felé, amelyben egyszerűen kapcsolatok vannak. A Szűzanya itt valami újat kezdett el Magyarországon. Nem a szentéllyel

kezdte, hanem kiválasztotta a házainkat. Itt lakik. Kis kegyhelyek, ahol közel van hozzánk, ahol Jézus velünk van a házasság szentségében. Ezek a házak kapcsolatban vannak egymással. Olyan, mint egy nagy erőter. Egyre erősebb lesz, és most létrejön közöttünk egy kegyhely, ahol egy nagy terület tartozik a Szűzanyához és az Üdvözítőhöz. Ezt a folyamatot alulról hordozzák. Ez nagyon érdekes. Normálisan azt várnánk, hogy Isten egy helyen beavatkozik, mint Lourdes-ban, Fatimában, és akkor Isten kegyelme minden irányban kiárad. Isten most másik utat választott. Nálunk nem egy központi hellyel kezdte, hanem a házakban. Nálunk a magyar Schönstattban olyan valamit hozott létre, mint az Internet. Egy hálózattal kezdett, és ez érdekes. Ebben az esetben az egyes házak ereje sokkal nagyobb. A háziszentéleikből apostolok kelnek útra. A Szűzanya küld minket. A házunkban a Szűzanya nem csak értünk és a gyermekeinkért dolgozik, hanem mindazokért az emberekért, akiket elérünk. Valódi központ, amiből kiárad valami. Vagyis egy más keresztény típus jött létre. Mi a plébánia szerepe? Összekösse a házakat. Egyébként a családok ezt maguk is megteszik. Én nem kötöm össze a házaikat, Önök teszik ezt. Egyre kevesebb itt a dolgom.

A korforduló viharában

Magyarságunkra még rányomja bélyegét, hogy nem tudunk távlatban gondolkodni. Talán a történelmi körülményeink szoktattak rá a rövid távú gondolkodásra: jött a török, később a Habsburg, majd a szovjet és mindent elvitt, amit csak tudott. Így vált a magyar ember rövidtávú gondolkodóvá.

Könnyen átvesszük a környezet gondolkodását, értékrendjét, így tömegemberré válhatunk, akinek nincs önmaga felett hatalma, nincs saját ereje. Például amikor hagyjuk, hogy az általános depresszió minket is magával ragadjon! Gyakran halljuk idősebb munkatárstól, szomszédától: „Régen bezzeg rend volt és nyugalom! Mindenünk megvolt!” Valóban, mindenkinek volt egy kis lakása, „kis” munkahelye, kis fizetése, kis telke kis nyaralóval, vagyis biztonságban érezte magát. Nem volt ugyan szabad, de gondoskodtak róla!

Valljuk be, ez az infantilis embervoltunk nosztalgiája, mely nem újdonság: az egyiptomi fogságból szabadult zsidók is visszavágytak a pusztából az egyiptomi húsfazekak mellé, a szolgaságba. A távolság még meg is szépíti a múltat, a jelenben pedig csak a rosszat látjuk az áteredő bűn miatt.

(Sok keresztény ember pedig az átlagnál is passzívabb, mintha magaslesen ülve figyelné a világot. Hiányzik belőle a küldetésstudat, hogy formálja a körülötte élők életét. A keresztény ember a még korábbi időket sirja vissza, azt, amikor a széles társadalmi réteg kereszténynek vallotta magát: az iskolában is ugyanazt az értéket képviselték, amit otthon.)

A mai új világban minden bizonytalan. A diktatúra légköre újra itt van (nemzetközi gazdasági diktatúra), csak még egzisztenciális bizonytalansággal is megtévezve. Tény, hogy a mai kor veszélyesebb!

Az emberek nyugtalanok, elégedetlenek, elvesztik a reménységüket. Mit mond a Jóisten ezáltal? Először: Keressük a boldogság forrását. Egy egyetlen nagy börtönben voltunk. Ebben a nagy börtönben sok mindent kellett nélkülöznünk. Szegények voltunk, sok mindenünk nem volt. A tévében láttuk, hogy a határon túl sok minden van. Sokan, akik látogatóban voltak Nyugaton, meséltek erről. Vágyakoztunk arra, hogy nekünk is legyenek ilyenek. Ha valamit kaptunk, boldogok voltunk. Például 10 évet vártunk egy Trabantra és ha megkaptuk, boldogok voltunk. Azt gondoltuk, ha sok pénzünk lesz és veszünk egy Golfot, akkor is boldogok leszünk. De nem lettünk! A magyaroknak ma több mindenük van, mint korábban, és ezáltal kevésbé boldogok. Ez érdekes! Azt gondoltuk, hogy a dolgok által érjük el a boldogságot. De valójában nem a dolgok által lettünk boldogok, hanem azáltal, ahogy meghódítottuk a dolgokat. Nem a Trabant tett boldoggá valószínűleg, hanem a 10 évig tartó várakozás. Ebben rejlett a nagy tévedés. Ami van és egyszerűen megveszi az ember, az nem tesz boldoggá. Az csak egy kielégülést hoz létre, de nem hat a mélybe. Kentenich atyánk szerint a dolgok akkor boldogítanak csak, ha kötődünk hozzájuk. A birtoklás csak egy egész rövid időre okoz kielégülést, de nem örömet.

Ezért az a feladatunk, hogy a dolgokhoz való új kapcsolatot építsünk fel. Azt kérdezzük, mik azok a dolgok, amik értékesek számunkra? Me-

lyek azok a dolgok, amiknek története van? Melyik dolgokkal és tárgyakkal éltünk át valamit? Egy schönstattinak vannak olyan dolgai, amiket szeret.

A világban ma olyan tendencia érvényesül, hogy megveszünk dolgokat, rövid időre birtokoljuk, aztán újat veszünk. Ezt eldobó társadalomnak nevezzük.

A többi nép valamivel könnyebben viseli el ezt az anyagiasságot. A magyarok nagyon személyre irányuló nép. Amikor a Jóisten a szíveket osztogatta, akkor a magyarok háromszor jelentkeztek. Ez tette a magyarokat a kommunizmus elleni harcban erőssé. Erősen ellenálltak a materialista ideológiának. A magyarok nem materialisták. Nem tudnak azok lenni. Ha akarnak se tudnak.

De most boldogtalanok!

A magyarok perszonalisták, személyre irányultak. Ha egy magyar boldog akar lenni, akkor nem valamire van szüksége, hanem valakire.

Most egy egészen új társadalmunk van. Ez nem szereti a személyre irányultságot, mert azzal nem lehet pénzt keresni. Egy mosoly nem kerül semmibe, de egy mosoly boldogíthat. A gyengédség nem kerül semmibe, de boldoggá tehet. A modern gazdaság a versenyre épül. Meg akarják az embereket nyerni, hogy egy bizonyos terméket megvásároljanak. Ezért mondják ezekre a dolgokra: „Ez a fontos és az a fontos...” De ez nem tesz boldoggá, hanem csak egy kis kielégülést okoz.

Miben áll a feladatunk? Személyes minőséggel látjuk el a dolgokat. Egy fogoly az orosz fogolytáborban írt egy verset. Leltárnak nevezte: „Itt van a zakóm, itt van a ruházatom, itt van a pléhtányérom, a kanalam. - Mindent felsorol. - A kis ceruzát szeretem leginkább. Nappal lejegyzí a verseket, amit éjszaka kigondoltam.” Boldog ez az ember, hogy van egy kis ceruzája, amit szeret. Kinek van olyan ceruzája, amit szeret?

Magyarország kibontakozását és jövőjét, Európához való csatlakozását szemlélve látnunk kell, hogy az európai lét is alapvető átalakulás előtt áll. Nem reménykedhetünk a jóléti tömegtársadalom további életszínvonal-emelkedésében. Nemcsak mi sírunk és panaszkodunk, hanem válságban van az egész európai gazdaság és kultúra is. Ha mi, magyarok, nem is

lennénk képesek kiszakítani magunkat az anyagi javak hajszolásának bővületéből, majd kiszakít bennünket egy hatalmasabb átalakulási folyamat. Európának olyan átalakulását, a világ-társadalomba való olyan beintegrálódását várjuk, mely biztosítja és elősegíti alapvető értékeinek továbbvitelét, kibontakozását és világméretű hatékonyságát. Az a folyamat, melyet a Szűzanyának tulajdonít a Szentatya, mely során összeomlott a kommunizmus, nem fog megállni félúton. Le fogja győzni a kapitalista kor-szellemet is. Jóllehet a démoni erők egyre megújuló, heves offenzíváját tapasztalhatjuk minden felé, de ez nem más, mint a végüket érző gonosz lelkek vergődése. Velük szemben Máriába kapaszkodunk, mert ő az erősebb. Ez a mi máriásságunk egyik haszna. „Nem szabad a gonosz lelkeket emlegetni anélkül, hogy ugyanakkor Máriát is ne említenénk!” - tanít minket is Kantenich atya.

Érezhető a jövőbe tekintés egy másik módja is, és ezt a csalódás jellemzi. Ez a csalódás ma Magyarországon sok helyen tapasztalható. A Minolta reklámjának szlogenje: „A japán csoda nálunk is megismételhető!” Sokak szerint a csoda elmaradt, és az emberek bátortalanok lettek. A rossz gazdasági helyzetről természetesen nem tehetnek a magyarok. Mindenki tudja Európában, hogy ezt nem lehet néhány év alatt jóra fordítani; hogy az első évek a legnehezebbek. De itt a nép ezt nem tudta. És ha valami nem sikerül, bántja a lelkiismerete.

Talán bennünk is van bizonyos csalódottság. Talán elfáradtunk és belefáradtunk egymásba. Ez nem baj! Normális dolog! Minden ember estére elfárad. Ez a párkapcsolatban is előfordul, nem szabad rajta csodálkoznunk. Talán a házasságunkkal kapcsolatos valamely álmunkat kijózanítás érte?! Kell, hogy kijózanodjunk belőle!

Ezzel a magyar lelkünk fontos részét érintjük. A magyar lélek mélységére gondolok. A magyar embernek nagyon finom, érzékeny felelősség-tudata van. Olyan valakinek, aki szereti az embereket, csodálatos ezt látnia. A Jóisten gyakran megajándékoz azzal az örömmel, hogy olyan emberekkel találkozam, akiknek nagy a szívük. Ezek a magyarok! Nagy szívük van, mélyen éreznek és egy kicsit mindig szomorúak.

A modern világ egy másik kihívása: az uniformizálás. Az egyformává válásról van szó. Az eredetiségeknek az „elegyengetése”. A magyar konyha, a francia konyha, a bécsi konyha eltűnik. Ma csak hamburger van az egész világon.

Itt nem csak arról van szó, hogy az egész világon csak egyetlen konyha van, hanem arról, hogy a különbözőségek elegyengetése az embernek a szétroncsolását jelenti.

Ezért a Schönstatt-család feladata, hogy a tízezer McDonald's világában olyan mozgalmat hozzon létre, melyben eredetiségek jönnek létre. Van egy nagy közösségünk, és csupa eredeti személy van benne. Ez a feladatunk, a személyes eredetiségek felfedezése; a családunk eredetiségének felfedezése. Ez igazi feladat és munka! Azt is érezzük, hogy ez a világ ez ellen hat, hogy egyre inkább eltömegesedik. Szűzanyánk azt mondja (erről a világról), hogy a szeretetnek a világává, a szolidaritás világává és szeretetben összekapcsolódó emberek világává kell válnia!

Egy olyan világban élünk, melyben minden nagyon gyorsan megy végbe. El kell utaznom. Fogom a kézitáskám, beülök az autóba, elfordítom a kulcsot s már száguldok is az autópályán. Egy asszony ebédet főz. A fagyasztóból félkész ételeket vesz elő és fél óra alatt kész az ebéd. És így tovább. Mindent gyorsan és még gyorsabban! Egy olyan világban élünk, melyben sokféle emberi tevékenység gyors eredményt hoz. Azt mondják az emberek: „Mindent akarok, és azonnal!”

Ez a sajátos gondolkodási forma veszélyes! Tehát egy gondolkodási módról van itt szó! Nem a jóról vagy a rosszról, hanem a gondolkodási formáról. Kentenich atyánk mondja, hogy: Ez nagy veszély, hogy a gondolkodási formánk mechanikus lett! Abban az elképzelésben élünk, hogy mindent meg lehet csinálni, és mindennek azonnal menni kell!

A szerves gondolkozási formánál ez másképp van. Ott fejlődésekkel van dolgunk. Egy magot a földbe ültetünk, várunk és akkor nő valami.

Mi magyarok nagyon szervesen gondolkodó nép vagyunk. Ennek nagyon örül Kentenich atya, ebben biztos vagyok. Nálunk növekszenek a dolgok. Ezt meg lehet figyelni: ha három éven át jövünk családnapokra, a harmadik alkalommal szebb lesz minden, és ezt észleljük. Mi magyarok érzékel-

jük a növekedő életet, és bízunk a bennünk lévő életben. Ez nagyon szép! Nem kapkodunk összevissza! Amikor valami rossz történik, azt mondjuk, várunk, várunk... háromszor!

Jöhet elének egy élethelyzet, egy feladat, egy probléma, amire szívesen mondjuk, hogy hősiesség bizalom kell hozzá. Miért mondjuk azt, hogy hősiesség bizalom? Mert nekünk, magyaroknak, a nehéz helyzetek gyakran veszélyt rejtegetnek. A rejtett szomorúság veszélyét; a rejtett bátortalanság veszélyét. A lelkünk azt mondja, hogy itt úgysem tudunk semmit elérni, megoldani.

A keresztényeknél ennek a bátortalanságnak van egy sajátos jellege: a mai világra való panaszkodás. Rossz ez a világ!

A gazdaság embereinél ennek a bátortalanságnak más színárnyalata van. Azt mondják, hogy a nagy cégek mindent felvásárolnak, és nincs esélyünk velük szemben. A nagy cégeknél is előfordul ez a bátortalanság. Azt kérdezik az emberek, meddig marad még meg a munkahelyem? Holnap a részlegünket eladják egy másik nagy cégnek. Ők a saját embereikkel töltik fel a helyeket, mert annak a cégnek munkahelyekre van szüksége a saját emberei számára, ezért vásárolták fel a mi részlegünket. Minket pedig az utcára tesznek. A félelem és a bátortalanság a gazdaságban is jelen van."

Sírva vigad a magyar!

„A sejtjeiben minden magyar melankolikus is egy kicsit!"

Mi, emberek, néha a létünk határait érintjük. A határt, amely számunkra a véget jelenti, ahol kezdődik a semmi. Az olyan emberek, akik nagyon tudnak szeretni, ezt a határt sajátosan a szomorúság által élik meg. Ha szomorúak vagyunk, érezzük, hogy a szeretetünk ereje kicsi. Ezért fontos, hogy szomorúak legyünk. Lehet az ember keserű is, amikor nem fogadja el ezt a határt. Két különböző dologról van itt szó: a szomorúság a gyengeség miatt és a kétségbeesett keserűség, mely nem tudja elfogadni a korlátokat. Ez egy nagyon fontos felismerés nekünk, magyaroknak. A szomorúság jó dolog! Nem mindig szép, de jó! A kétségbeesés, a

keserűség viszont rombolja az embert. Ez zsákutca. A szomorúságból azonban vezet tovább út Anyánk szívébe.

Nekünk, magyaroknak, mély érzelmvilágunk van. De ha ez a szív sebzett, ha saját magát visszautasítja, akkor olyan a magyar, mint egy összecukott zsebkész: szép és értékes, de lebézult és leblokkolt. Ezért a magyaroknak létkérdés, hogy mit teszünk a gyöngeség és a bűnösség bénító élményeivel? Ez igazi munka, nem játék! Az ilyen élményeket megnevezem, odaviszem a Szűzanyának, mondván: Ilyen vagyok! Kentenich atya egy képet használ erre: a lélek olyan, mint egy tó, és ez a tó be van fagyva. A jég alatt úszkálnak a halak. Ezek a halak a gyengeség és bűnösség megemésztetlen élményei. Ezek a tudatalatti világban mindent összekevernek, idegessé, ingerlékenyvé tesznek. Ezek miatt megjátsszuk magunkat, felveszünk egy szerepet. Nyugtatószerre van szükségünk.

Ki kell fogunk a halakat, de ez nehéz, mert azok simák, kicsúsznak a kezünkől. Ha sikerült egyet kifogni, odavisszük a Szűzanyához, a Jóistenhez és hagyjuk, hogy megnézzék azokat. „Igen, ilyen voltam, vagyok!”

Ez elég kemény munka, de szép. A kiképzésünk alatt mi, schönstatti atyák, negyedévig gyakoroltuk ezt. Megkerestük a halacskákat és elvitük őket a Jóistennek. Ezt Önöknek nem kell így megtenniük, de ha valami ilyesmi előkerül, akkor ne térjenek ki előle. Ne kerüljék ki azzal, hogy színházat játszanak, vagy nagy-nagy szomorúságba süllyednek, hanem mondják azt: „Ilyen vagyok!” A Szűzanya pedig azt válaszolja: „Én újra elfogadlak téged, mert Isten jó és irgalmas.” Ez nekünk, magyaroknak, nagyon fontos! Ha a magyar ember megtalálja az irgalmas Atyát, akkor felszabadul, megint tud szeretni és a világot meg tudja mozgatni. Mindig megmarad egy kis szomorúság - „Szomorú a szívem, jaj de fáj...” -, de ez természetes és jó. De nem maradunk meg ebben a szomorúságban, hanem úgy ahogy vagyunk, olyan szomorúan, bemegyünk a szentélybe a Szűzanyához és odaadjuk neki a bánatunkat.

Nem is tudjuk elképzelni, hogy a mai világban, a számok és a gépek, a bankok és a számítógépek világában milyen fontos, hogy legyenek olyanok is, akik sírni tudnak. Lehet azért sírni, mert sajnálom saját magamat, de sírhatok azért is, mert a mások szenvedésében részt veszek. Ez a más-

dik - a mások szenvedésében való részvétel - a mi hivatásunk. Az első, az önsajnálát, megakadályozza a másodikat. A szeretetem ereje vagy magamra irányul, vagy mások felé fordul. Ezért csak az tud szeretni igazán, akit Isten irgalmassága megszabadított az önsajnálattól.

A magyar emberek nagy szívűek és egy kicsit elkényeztetett gyermekek is. A magyarok szívesen hagyják elkényeztetni magukat. Ez azért veszélyes, mert könnyen érzékenykedővé tesz. A magyarok útja ezért a nagyszívűség. Hogyha egy németnek a szíve válik érzékennyé, nem baj. Csinál valami szervezetet és megoldja a problémát. Hogyha egy magyar-nak a szíve lesz érzékeny, akkor katasztrófa következik be. Mert a magyar lényegében véve szívből áll. A magyarok a szívükkel oldják meg a problémát, nem szervezetekkel. Ezért gondoskodnunk kell arról, hogy a szívünk nagylelkű legyen.

A nagyszívű magyar akkor nem kezd érzékenykedni, hanem azt mondja: „Neked szabad, gyere, szeretlek!” Természetesen fáj, de miért ne? Ilyen a keresztény élet! A magyar keresztény élet mindig fáj. A magyar keresztény ember házassági élete természetesen fáj. Természetesen fáj, de ez nem baj, mert nagyszívűek vagyunk. Egy magyar tud nagyszívűen szeretni akkor is, amikor valami fáj. Akkor találunk igazán egymásra, ha áldozatot hozunk egymásért. Természetesen. És ezért nem csinálunk cirkuszt.

A köztünk lévő nehézségek növekszenek. És a szeretetünk is növekszik. És ez normális. És ilyen módon növekedünk. Köztünk és Isten között is így van ez. A nehézségek növekszenek, csak a gyerekeket kényeztetik.

De elkényeztetés nélkül is, ha egy embernek nagy a szeretetképessége, akkor könnyen sebezhető. Vannak emberek (a harcos természetek), akik másokat könnyen megsebeznek, és vannak emberek (érzékeny típusok), akik könnyen megsebződnek, akik sebeket hordoznak magukban. Akik szeretni tudnak, azok különösképpen ilyen emberek. És mi, magyarok, olyan nép vagyunk, aki szeretni tud. És ezért sok sebet hordozunk a szívünkben.

Tudunk ezen a területen a házasságban egymásnak segíteni? Vagy egyedül kell maradnunk a sebeinkkel? Ez egy nehéz kérdés.

De úgy van, hogyha jó a kapcsolat, hát akkor nem kell, de lehet, hogy beszélünk róla. Ez vagy az a seb itt van a szívemben. Van itt valami, ami fájdalmat okoz nekem. Akkor a másik nem tanácsot ad, hanem egyszerűen részt vállal belőle. Tehát megértjük egymást. És akkor ilyen nehézségeken keresztül növekszünk.

De van egy másik lehetőség is: Istennek panaszkodunk és sírunk. És a Mennyei Atyánk azt mondja: „Itt vagyok, veled vagyok!” Jeremiás próféta egy magyar típus volt. (Jer 1,8.19; 15,20; 30,11; 46,28)

Ezt lehet meditációs módon is gyakorolni. Veszünk valamit, ami fáj. Megmutatjuk Istennek. Hagyjuk, hogy a Jóisten ezt mondja nekünk: „Ne sírj! Közel vagyok!” Ez egy igazán érett emberre vall. Ez más, mint a kétség. Vannak emberek, akik a nehézségekre összeszorított foggal, visszorogva reagálnak. Kentenich atya az ókori spártaiakról mondta: Az volt az eszményük, hogy semmi fájdalmat sem mutatnak ki; hogy minden nehézséget legyőznek. Kentenich atya szerint ezek a spártaiak mindig csak torzók maradtak. Mert soha nem voltak gyermekek. Egy érett ember azonban megengedi magának a fájdalmat. És odatartja a fájdalmát a Jóistennek. És elfogadja, hogy Isten azt mondja neki: „Ne sírj, veled vagyok!” És így a szeretet által minden könnyebb lesz.

Mi, magyarok, természetünkönél fogva másképp gondolkodunk (mint a németek). Amikor a szellemünk megmozdul, nem kezdünk el mindjárt reflektálni és gondolkodni, hanem kapcsolatot keresünk. Ha egy dologban kapcsolatot keresünk, egyre világosabb lesz. Elkezdjük megérteni. Vagyis nálunk a szeretés a gondolkodás előtt van. A gondolkodás annak a megvilágosodása, amit szeretünk. Ezért alig lehet a magyaroknak megmagyarázni, hogy mi a mechanikus gondolkodás. A magyarok meg sem értik, mert organikusan gondolkodnak.

A magyarok természetét jellemzi, hogy együtt akarnak élni egymással. Ez a családiasság karizmája. Ez egy kegyelmi ajándék: közösséget keresünk egymással. Feltesszük majd a kérdést, hogy (ha elkészül a központ) hol jövünk össze. Ez azért nem lesz nehéz, mert a magyarok ezt egyszerűen megoldják.

Elkezdünk a Szűzanyának egy térséget létrehozni. Nagy szerepet játszott ebben mindig az is, hogy személyekkel találkoztunk. Most a Gódány családról beszélek. Azt akarom kiemelni, hogy jelen voltak, velünk voltak, számunkra voltak, értünk voltak itt. Itt volt valaki (várt minket), akihez el lehetett járni.

Van egy nagyon fontos helyiség, ahol épül a közösség, ez pedig a **konyha**. Ez érdekes folyamat, ezt nem kell tervezni, létrejön és újra létrejön. Csinálhatunk, amit akarunk. Létrejön egy hely, ahol összejövünk. Ez a helyiség nem azért szép, mert ez egy szép helyiség, hanem mert a magyarok magyarok.

Alapjában egy olyan házban, amit valaki vezet, nem mehet be valaki csak úgy a konyhába. Egy szállodában például tilos bemennünk a konyhába. Nem engedik meg. Vannak előírások, tisztasági szabályok, idegenek nem léphetnek be a konyhába. De ez nem baj. Ha nem a konyhában, akkor mást találunk majd egy ilyen helyet. Ha egy kicsit körülnéznek Magyarországon, tipikusan magyarosak ezek a találkozási pontok. Nem csak nagy éttermek vannak, hanem sok kis állóbüfé, ahol a konyha illatát lehet érezni, bár nem szabad a konyhába bemenni, de mégiscsak a konyhában élünk, mert nyitva van az ajtó. Olyan, mint egy kis családi találkozóhely. Ezt a kis találkozóhelyet mi a konyhában valósítottuk meg.

Van egy nagyon szép kifejezésünk. Ha valakivel találkozunk itt Magyarországon, aki messziről jött, azt mondjuk: „Isten hozott! Isten hozta!” Ezzel azt mondjuk: Jó, hogy jöttél, örülök, hogy látlak. Ezzel létrejön egy forma, amelyben az egyik ember mondja a másiknak, hogy értékes vagy. Nem tudom, hogy a magyarok gondolnak-e rá, amikor ezt mondják. Nekem, mint németnek, amikor hallottam, nagyon szép volt. Itt van egy ember, és azt mondja: Te, Tilmann atya, a Jóistentől jössz. Talán a magyarok nem is gondolnak semmire. De én örülök. „Isten hozott!” Ha egy ilyen szót lélekkel átítatva mondanak ki, az öröm forrása.

A nagyszívű királyi ember⁴

Nagyasszony! „...Fényed egész csendben áthat. A házainkban laksz és egész életünket belemeríted az örömbé és az egymással való szívélyes kapcsolatba.

Egy szent családot Magyarországnak a 3. évezred kezdetére? Csak egy szót kell szólnod az Úrnak, mint akkor Kánában.

A magyarok itt Európában a Szentlélek népe: a szív bölcsessége, a nyelvek adománya, gyógyító kezek, a lelkesedés tüze, az egymáson függés egysége, az odaadás adománya: a szeretetnek itt szabad fájnja.

Minden egy kicsit rendetlen. Egy lovas nép, mely mindig útra kel: Ütközet, összetartás és a cél Isten, mint a hosszú út utolsó állomása. Ez fontosabb, mint a tábor berendezése.

Mindenen a szomorúság és a honvágy párája fekszik: Mi, magyarok, mindig ezt az új honfoglalást keressük, és a szívünk szomorú, mert még mindig úton vagyunk... És a Szentlélek a vigasztalónk. Ilyen módon az örömnünk igazi isteni öröm. Maradhat az emberi sírás – megyünk tovább, és isteni mosoly az arcunkon.

Azt még tanulnunk kell, hogy az Isten akarata igazán a szeretetének a jele: „És mi csak azt mondjuk: igen, Atyánk!”...

A mostani idő számomra annak is az ideje, amikor elgondolkozom a magyarjaimon. Így tesznek a szülők is, akiknek a gyerekei megházasodnak, vagy elkezdenek saját munkahelyen dolgozni. 25 év alatt mélyen magamba fogadtam a magyarokat. És valami egészen nagyot fedeztem fel. Két vonal találkozik egymással a magyar lélekben: **az első vonalnak a nagyszívűséget** nevezem, azaz Magyarország a szeretet országa, a nagy szívek országa. A magyarok ajándékoznak. Ez egyszerűen fekszik nekik. És az apró dolgokhoz is szeretetteljesen fordulnak oda. Nem kertet, hanem virágot ültetnek. Még sokat mesélhetnék. Teljesen magától értetődő, hogy a szentmisén a Miatyánk imádkozása közben fogjuk egymás

---

4 Részlet Tilmann atya bejegyzéséből a Gódány-ház Krónikájában 1993. augusztus 13-án és részlet Tilmann atya búcsú leveléből 2007. október 25-én.

kezet, és élő láncot alkotunk. Isten előtt is egységben vagyunk, és a szülők szeretik a gyerekeiket. És én meg végig német maradtam, és azt gondoltam, nem ártana valamivel nagyobb fegyelem. De mélyebben nézve és szólva: élő áramlás az, ami összeköt bennünket, és ami már nem ismer határokat. Ez érezhető a házasságokban és a családokban. Egyszerűen jól tesz, ha átélhetjük a szeretetnek ezt az áramlását. És ez az áramlás kering köztünk, a közösségünkben, de a szívüinktől a Szűzanya szívéhez is, Jézus szívéhez, a Szentháromság Isten szívéhez. És megengedjük, hogy ez kerüljön valamibe. A szeretet fájhat.

A második alapvonás, amit átéltem: A magyarok királyi emberek. Egész biztosan a Jóisten ajándéka, hogy az államiságunk kezdetén a Szent Királyi Család van. És a magyarokban levő büszkeséget még a nagy politikai plakátokon is érzékelni lehet. A nagy választásokon a magyarok nem programot választanak, hanem királyt, még ha ezt nem is mondják ki. De személyiségek vetélkednek egymással. Magunk között ezt újra meg újra nagyon szépen megfigyelhettük. Királyoknak birodalmuk van. A családjaink királyi családok, akik körül emberek vannak, akik kötődnek hozzájuk, akik eligazítást találnak náluk, akiket szeretnek, és akikért tudnak tenni valamit.

„És a magyarok nem kicsinyesek. Ajándékoznak. És jó közöttük lenni. És ez a kör aztán egy nagy család. A nagy szívek családja. Királyi nagyszívűség ábrázolását látjuk a szentélyünkben a Szent Királyi Család szobrában. Ez a Szent Királyi Család példakép számunkra. Mi szent királyi család vagyunk. Nagyszívű királyi mivolt, vagy királyi nagyszívűség - ez Jézus Krisztus lény, ez Máriának, Anyánknak és Királynőnknek a sajátossága. Ezért nevezzük Anyának és Királynőnek. Ez az Isten lény. Ő hatalmas és jószágos. És ez az emberi szív jellegzetessége. Gyakran beszéltünk erről. A hódító ösztön királyiságáról és az odaadó ösztön nagyszívűségéről van szó.

Hamarosan felszenteljük a képzőházunkat. A Szűzanya ott királyi, nagyszívű személyiségeket, házaspárokat, fiúkat és lányokat, nőket és férfiakat akar nevelni...”

A magyar Schönstatt-család kezdetei⁵

Gódány Róbert 1959-ben volt először Schönstattban:

„Az ott átélt és megtapasztalt jó légkör mellett akkor két dolog fogott meg és kötött egész életre Schönstatthoz:

— Egy atya Schönstattot magyarázva ezt mondta: „...**minden keresztény arra hivatott, hogy a hétköznapiakban szent legyen...**” Ez világos válasz volt a régi kérdésemre, hogy honnan van az egyházban a „vasárnapi kereszténység”, mely nem érinti a hétköznapi életet?

— A Mária-nővérek schönstatti gimnáziumában Schönstatt pedagógiáját mutatták be. Megfogott itt **az eszménnyel és az eszményre való nevelés**, az eszmény-pedagógia. Az volt az élményem, hogy itt valóban komolyan veszik a valóságot; vagyis ebben az esetben az emberben benne rejlő és kibontakozni akaró hajlamot, mely az embert afelé hajtja, amire őt Isten teremtette.”

Gódány Róbert 1962 őszén meglátogatta a száműzetésben élő Kantenich atyát.

Kantenich atya Milwaukee-ban hozzá intézett szavai:

„...Nagyon sok múlik azon, hogy **Schönstattól bensőleg valóban megragadottak legyenek azok, akik kiviszik.** És éppen ez az, amit a mai ember akar. Nem akar annyi elméletet, életet szeretne...”

Az anygalkát is még Önnek ajándékozom. Mondjon és énekeljen Önnek valamit a **magyar sajátosságról, arról a kapcsolatról, mely a magyar lelkiséget, vagy magyar belső alapbeállítottságot és Schönstatt erre vonatkozó válaszát összeköti...**

Csak be kell fogadnia a szeretetáramlást és hagynia, hogy átjárja, és keresni embereket, akik képesek ezt befogadni. És aztán majd, ha egy olyan kis csapatot alkotnak - nem kell, hogy sokan legyenek -, akkor majd vezessék a folyamatot Magyarországra. Magyarországról Oroszországba...”

⁵ A Gódány-ház Krónikája alapján

A Gódány házaspár
Kentenich atyával 1967-ben:
„Tegyétek kölcsönösen boldoggá egymást!”

Tilman atyával és Elmengard nővérrel. Átélték Bécsben Schönstatt sikeres és áldásos újraalapítását, részt vehettek a kahlenbergi szentély és Schönstatt-központ előkészületi eseményeiben.

1980-ban barátaik és rokonaik heves ellenzése dacára a Gódány család visszatelepült Magyarországra, és Óbudaváron telepedett le. Több dolog is közrejátszott ebben a döntésükben. Mélyen átélték, hogy az idegen környezetben mind saját, mind gyermekeik magyarságát csak nehezen tudják megőrizni. Róbert számára alig volt elviselhető, hogy az otthoni eseményeknek csak távoli, külső szemlélője legyen. A család saját véleménye szerint főleg ezen okok miatt jöttek haza.

Gódány Róbert 1966-ban összeházasodott Gregorich Ritával és Bécsben telepedtek le, itt született mind az öt gyermekük. A fiatal Gódány házaspár kezdettől fogva részt vett családnapokon Németországban, majd Ausztriában.

A Gódány család aktív részese volt az osztrák Schönstatt újraindulásának Bécsben. Az ő közösségük volt az első schönstatti családcsoport Bécsben. Kezdetben Johannes Tick atyával voltak jó kapcsolatban, majd Beller

A Gódány család 1980-ban

Tilmann atya úgy gondolta, hogy szándékuk megfelelhet az Isten tervének, s ezzel segítette őket a döntés meghozatalában. Megígérte, hogy évente meglátogatja őket. És ezt az ígéretét meg is tartotta.

A begyökerezés első időszaka után a Gódány család megismerkedett Veszprémben két másik fiatal családdal. Az ismeretségből **barátság** lett. Miután a barátok nyitottak voltak arra, hogy az esedékes csoport-összejövetelre Gódányék magukkal hozzák az éppen náluk tartózkodó pap-barátjukat, Tilmann atya 1983. március 2-án együtt töltött velük egy éjszakába nyúló estét Veszprémben. Ezt az eseményt tekintik a magyar Schönstatt-család születésnapjának. A három család barátsága egyre mélyült. Rendszeresen összejártak, beszélgettek, tervezgettek.

Tilmann atya első látogatása a Gódány családnál Óbudaváron 1981-ben
(a képen láthatók balról jobbra:
Gódány Róbert, Gamper Kathi, Tilmann atya, Gamper Ferdinánd)

A kezdetek megalapozásához nem hiányoztak az **áldozatok**: Kristóf János⁶ plébános 1980 őszén Alsó-Ausztriában közúti balesetben meghalt. 1984-ben Róbert súlyos gerincműtéten esett át.

A kapcsolat a bécsi Schönstatt családdal nem szakadt meg, Tilmann atya azonban ügyelt arra, hogy a magyar Schönstatt önálló-

6 Kristóf János Gódány Róbert barátja és teológus társa, együtt ismerték meg Schönstattot. Pappá szentelése után a bécsi főegyházmegyében szolgált. Mint a schönstatti papi liga tagja, Schönstatt apostola volt Ausztriában.

an, eredeti módon fejlődjön, önállósága és eredetisége csorbát ne szenvedjen. Ezért ügyeltek arra is, hogy anyagilag is függetlenek maradjanak a „nyugati” schönstattiaktól. Amikor pl. megkérték barátait, hogy szerezzék be a kegyképet, amelyik majd az építendő leányszentélybe kerül, annak árát kifizették. A kahlenbergi Schönstatt-szentély szentelésén 1982 októberében részt vett a Gódány házaspár is. Osztrák barátaink rendszeresen imádkoztak itt a magyar családokért. A kahlenbergi Schönstatt-központ, mint egy valódi otthon, mindig szeretettel várta és várja az odalátogató magyarokat.

Tilmann atya 1983 novemberében ezt írta a Gódány-ház Krónikájába:

„A három család nyilvánvalóan különös isteni vezetés alatt áll, és alkalmas arra, hogy egy nagy családmozgalom mag-sejtjévé váljon. Igazi **nagyszívűség** van benne, mely nem a saját jólétét keresi, hanem Isten Országát. Növekszik **emberi érettsége és érzéke van – különböző mértékben – az isteni beavatkozás iránt**. Háromszor Csodálatos Anyánk elkezdte meghódítani a szíveket a maga számára.

A következő idő háromszoros döntést fog hozni:

1. Mindannyian befogadják Schönstattot úgy, hogy családjaink itt eredeti alakban egy új kezdetet képeznek?
2. Mindannyian Schönstatt mellett döntenek és magukat alapító nemzedékként a Szűzanya rendelkezésére bocsátják?
3. Sikerülni fog az „eszköznek” (Tilmann atyának) megtanulni a nyelvet?

A kis családcsoport első apostoli hétvégéje 1984. március 10-11-én volt Óbudaváron. Meghívtak egy új családot maguk közé.

Rita Ági segítségével három napig dolgozott, takarított, fűtött, hogy a vendégház régen használt nagyszobáját lakhatóvá, lakályossá tegye. A saját lakásukat is kitakarították, előre sütöttek-főztek, hogy az együtt-lét minél gördülékenyebb legyen. A hétvége 8 felnőttel és 11 gyerekkel mozgalmas volt de nem ideges; komoly és örömteli; hangos, mégis összehozott. Volt időbeosztás és munkaelosztás. Nagyon szép volt a közös esti ima sok énekkel, szabad köszönésekkel. A gyerekfektetés után késő

2. 11. 83

Die drei Familien stehen offensichtlich
unter einer besonderen göttlichen Föhrung
und sind geeignet Kernzelle einer
großen Familienbewegung zu werden.

Es gibt echte Hochherzigkeit, die nicht
nach eigenem Wohlergehen sondern
nach dem Reiche Gottes frägt; es gibt
wachsende menschliche Reife und
- unterschiedlich - ein Gespür für
das Eingreifen Gottes.

Unsere MTA beginnt die Herzen für sich
zu gewinnen.

Die kommende Zeit bringt eine
dreifache Entscheidung:

1. Werden alle Schönsstatt begreifen
wobei unsere Familien hier im

- 32 -

Tilman atya kézírásos bejegyzése a Gódány-ház krónikájába, 1983. XI. 2.

origineller Gestalt einen neuen
Ausatz bilden?

2. werden sich alle für Schönstatt
entscheiden und sich der Gottesmutter
als Gründungsformation zur Verfügung
stellen?
3. Wird es den Werkern gelingen
die Sprache zu lernen?

T.B.

Tilman atya kézírásos bejegyzése a Gódány-ház krónikájába, 1983. XI. 2.
(folytatás)

éjszakáig folyt a beszélgetés. Az új család sok kérdést tett fel és ezekre közösen válaszolgattak. Arra a kérdésre, hogy a Gódány család hazatelepülésében szerepet játszott-e Schönstatt; és a családmozgalom felépítése Róbert szívügye-e? - Róbert válaszolt. A kérdés első felére nemet mondott. A második felét pedig helyesbítette, hogy ez nem szívügy kérdése, hanem **egy olyan ügy, amiért érdemes élni**. A beszélgetés és az **egész hétvége légköre laza, nyíltszívű, őszinte volt**. Egyszerűen szép volt az **együttlét mindenkinek, mintha már régóta ismerték volna egymást**. A gyerekek is jól megértették egymást. Az együttlét közös szentmisével zárult.

„Szent család-történelem kezdődött?! A Te kezed van a dologban kedves Háromszor Csodálatos Anya!” - kérdezte/állította másnap Rita megilletődötten a Krónika lapjain.

1984 novemberében tartotta Tilman atya Óbudaváron Gódányéknál az első „kis családnapokat”. Az előadásokat német-magyar fordításban

hangszalagra rögzítettük és leírtuk. A négy családra bővült kör ettől kezdve rendszeresen összejárt és Tilmann atya útmutatásai és a Gódány házaspár vezetése alapján feldolgozták a hallott előadásokat.

Óbudaváron 1985 óta folyamatosan, minden nyáron vannak családnapok.

Az első családnapok Óbudaváron: 1985. jún. 22-28.

A családok különösen is örültek annak, hogy **gyermkeiket is magukkal hozhatták, és a szép környezetben testileg-lelkileg kipihenhették magukat, föltankolhattak.**

Tilmann atya és a Gódány házaspár felkeresték a területileg illetékes veszprémi püspököt, Dr. Szendi Józsefet, aki örömmel adta áldását apostoli munkájukra.

1985-86-os években Tilmann atya több apostoli körutat is tett, melyet az első házaspárok készítettek elő. Emlékezetes, lelkesítő élmény volt ezeken az utakon Tilmann atyával együtt menni. Úgy éreztük magunkat mint Szent Pál apostol útítársai.

Az akkori veszélyes politikai helyzet miatt, továbbá atyák és nővérek hiányában **a magyar Schönstatt mindenekelőtt a családok háziszentélyeire épült fel.**

Már 1986-ban rendelkezésre állt minden, amire a családmozgalom további fejlődéséhez szükség volt. Tilmann atya vezetése, volt öt háziszentély, egy családcsoport, Óbudaváron nyári családnapok és a növekedés jól bevált útja: Személyes kapcsolatok révén házaspárokat hívtunk össze egy estére, valamelyik család otthonába, ahol Tilmann atya bevezetést tartott Schönstatt lelkiségéből és válaszolt a kérdésekre. A mélyebben érdeklődőket ezután családnapokra hívtuk meg Óbudavárra. A nyári családnapok után általában a házaspárok szívesen mentek családcsoportba, hogy az Óbudaváron kialakult közösségben és a megkezdett munkában továbbra is részt vegyenek. Hála a Szűzanya vezetésének és közbenjárásának, 5 év alatt ilyen módon a schönstatti családok és a családcsoportok száma megtízszereződött.

Hogy a megnövekedett igényeknek meg lehessen felelni, a Gódány család a többi család együttműködésével a közösség számára 1987/88-ban Óbudaváron egy nagyobb házat épített. 1988 nyarán 9 család részvételével a családnapok már az új házban voltak.

Tilmann atya, látva a családmozgalom erőteljes fejlődését, mindig újra hangsúlyozta a **mélységbe és a magyar sajátosságoknak megfelelő növekedés** fontosságát. Ellenkező esetben egy léggömbhöz válhat könnyen hasonlónvá. Előadásaiiban mindig újra erősítette a családok hivatástudatát. **Öntevékenységre és szabad felelősségvállalásra ösztönzött, és hogy ajánljuk fel gyengeségeinket, kudarcainkat és fájdalmainkat a kegyelmi tőkébe.**

Mit kaptunk Szűzanyánktól Schönstatt és Tilmann atya által? (emlék- és élmény-gyűjtemény a családoktól)

„A Szűzanya úgy gondolta, hogy ideküldi Tilmann atyát nekünk, hogy mi is jobban megismerhessük Őt. Tilmann atya mesélt Máriáról nekünk, előadásokat tartott, írt róla, néha komolyan, néha viccesen, s mi ezek által közelebb kerültünk hozzá. Eljutottunk odáig, hogy meghívtuk magunkhoz. Ma háziszentélyünk van, ahonnan erőt meríthetünk, ahol pihenhetünk és ahol nehézségeinket odaajándékozhatjuk.

Hogyan fogunk mi ezután útmutatást kapni, többet megtudni a Schönstatt-mozgalomról, Kentenich atyáról? Ez új helyzet lesz.

Hasonló lesz ahhoz, mint amikor összeházasodtunk és elindultunk a közös utunkon. Új és kihívásokkal teli. Eddig Tilmann atya jelenléte egyfajta biztonságot jelentett számunkra.

Sokszor úgy éreztük, arról beszél, ami kimondatlanul a szívünkben van, csak mi ezt nem tudtuk még így megfogalmazni.

Amikor először voltunk családnapokon 1995-ben Óbudaváron, első este alig tudtunk elaludni olyan nagy öröm volt bennünk. Úgy éreztük, hazaérkeztünk.

De ha egy-egy nehéz helyzetben a háziszentélyünkbe tudunk menni és megnézzük az ott található fényképeket, akkor II. János Pál pápa és Kentenich atya fényképe mellett megtalálhatjuk „egy ismerős atya” fényképét, alatta ezzel a felirattal: „Barátaim, a házasság munka”. No akkor tudjuk, hogy dolgoznunk is kell.

Nagy kincsünk ez a háziszentély, amelyet 1996-ban Tilmann atya által megáldott schönstatti Mária-képpel létesíthettünk otthonunkban. Az azóta eltelt több mint 10 év alatt megtanultunk együtt imádkozni és beszélgetni itt. Ha visszatekintünk az elmúlt évekre, felfedezhetjük, hogy a Szűzanya mennyi mindennel megajándékozott bennünket. A családukban

sok jele van az isteni gondviselésnek. Pl. a lakásunk, az autónk..., a barátaink (melyekről egy-egy külön történetet lehetne írni), de a legnagyobb dolog, amit kaptunk, a 3 gyermekünk. Az, hogy születésükkor volt elég hitünk és bizalmunk a jó Istenben.

Tilman atya a mi életünkben olyan, mint egy „iránytű”, aki megmutatta, hogy merre kell mennünk, mit kell tennünk ahhoz, hogy mint házaspár, mint család a Jóisten felé haladjunk.

Pl. a teljesség igénye nélkül:

- lássák a gyermekeink, hogy apa is imádkozik, van egy nála nagyobb Úr, aki előtt a nagy és erős apa is térdet hajt;

- a heti házastársi beszélgetés a házasság TMK-ja, mert a házasság munka;

- a nehézségek is életünk részei: tekintsük feladatnak;

- Jézus a szívünkben van, a házastársak számára a társ szívében;

- a mi felelősségünk, hogy továbbadjuk, amit kaptunk.

Köszönjük, hogy a mi családjunk még együtt van.

Köszönjük, hogy meglátjuk életünk eseményei mögött a Jóistent.

Köszönjük, hogy tudunk örülni egymásnak és gyermekeinknek.

Köszönjük, hogy a hitünk megerősödött és van bennünk remény, melyből a nehézségekben is meríthetünk.

Köszönjük Tilman atya áldozatos munkáját, a Jóisten áldása kíséretében! Köszönjük, hogy életéből 25 évet a magyaroknak szentelt, ezért mindig a mi Tilman atyánk lesz, bárhol is legyen."

* * * * *

„Tilman atya elénk és belénk élte a Schönstattban újjászületett, meleg, családias, szent egyházat, melyről Kentenich atyát idézte: „az egyház mi vagyunk!"

Tilman atya kibontotta előttünk, hogy mi Isten terve a mai korban a házassággal és a családdal. II. János Pál pápa szavait idézte: „Ahogy Isten a régi időkben szent prófétákat, papokat, szerzeteseket választott ki, hogy üzenetét elvigyék a világba, ma szent családokat is épít, hogy a

szeretet sugárzó tűzhelyei legyenek. A család nemcsak hordozója Isten üzenetének, hanem tartalma is. Vagyis a családban meg lehet valósítani és tapasztalni, hogy mi a szeretet."

Ebből szűrtem le a felismerést (mely öntudatlanul már betöltött), hogy egy férfinak is lehet fő hivatása a családja, hogy nincs ma korszerűbb, fontosabb munka a családepítés és gyermeknevelés munkájánál.

Tilmann atya többször is szemléletes oktatást tartott nekem mint férjnek, amikor egyes kérdésekben szinte tüntetőleg a feleségemhez fordult és az ő véleményét kérdezte. Szembeszállva a korszellemmel, Tilmann atya előadásainak visszatérő témája volt a női lélek sajátos értékei. Mindig újra gyógyítgatta az értéktelenség és a kisebbségi érzéstől szenvedő női lelket. „....A nő hivatása a lélek, a légkör biztosítása. A nő csinál otthont a lakásból...”; „....a munkahelyeknek is szükségük van a női lélekre, a személyes törődésre, légkörre...”; „....egy okos nő, tudja, hogy a férfiak nem szeretik az erős nőt, ezért megadja a férjének azt az érzést, hogy ő az erős és az okos...."

Komolyan vett, nagynak látott bennünket. Elfogadta meghívásunkat. Eljött velünk rokonainkhoz, barátainkhoz, ismerőseinkhez. Ránk bízta magát. Mindenkit megnyert. Fontos értéket közvetíthettünk általa. Mindezzel bizonyos próbatételek, szenvedések jártak együtt, amiktől többször is visszarettentünk. „Inkább ne is jöjjön Tilmann atya, mert ezt nem lehet kibírni!” - fakadtunk ki egyszer. És még aznap jött a hír: Tilmann atya megbetegedett, nem tud jönni, le kell mondani a tervezett körutat! Ledöbbentünk és visszakoztunk. Így imádkoztunk: Uram, gyógyítsd meg Tilmann atyát, nem fogunk panaszkodni! És megint a döbbenet: Tilmann atya minden orvosi előrejelzés ellenére az utolsó előtti napon meggyógyult és jött. Boldogok voltunk és mentünk vele a fél országon át. Tanított, biztatott, a munkatársai lehettünk.

Tilmann atya jó pedagógusként önállóságra nevelt bennünket. Ez mélyen megfelelt vágyainknak is, de gyakran beijedtünk és képtelennek tartottuk magunkat a kihívások, az előttünk álló feladatok megoldására. Így aztán égi anyánk kész helyzetet teremtett és mintegy (kicsit túlzóan mondván) „halálugrásra” készítetett minket. Például 1993-ban húsvét hét-

főtől kezdődően családnapokat szerveztünk Óbudaváron. A résztvevő családok egy része úgy döntött, hogy már előbb kiveszi a szabadságát és lejön, hogy a nagyheti szent három napot is Óbudaváron töltsen. Nagypénteken jött a hír Bécsből, hogy Tilmann atya beteg, nem tud jönni. Mit tegyünk? A családok jó része már ott van Óbudaváron. Róbert és Rita úgy értelmezték a helyzetet, hogy a Szűzanya azt szeretné, ha nem a meghátrálást és a családnapok elhalasztását választanánk, hanem hogy a házaspárok tartsák meg a családnapokon az előadásokat Tilmann atya helyett. Belevontak ebbe bennünket is, nem akartuk cserben hagyni őket. Két nap volt a felkészülésre, közben Húsvét! Fel voltunk készülve rá, hogy a családok az első nap után otthagynak bennünket. De nem így történt. Csoda volt! Megtapasztaltuk, hogy a Szentlélek általunk is működik. Ezzel egy új korszak kezdődött a magyar Schönstatt történelmében. Családok is tartanak családnapokat.

Schönstatti anyánk és királynőnk Tilmann atyát és a magyar családokat egy új, eredeti úton vezette. Más nemzetek esetében (mint utóbb megtudtuk) az volt a „kitaposott út”, hogy a Mária-nővérek egy(-két) atyával létrehoznak egy kis bázist, majd a schönstatti kápolnát és központot, majd felépítik körülötte a mozgalmat. Magyarországon másképp történt. Nem volt Mária-nővér és Tilmann atya is évente csak néhány hetet tudott Magyarországon tölteni. Ez is közrejátszott abban, hogy a mozgalom a családok háziszentélyeire alapozva épült fel. Így ezek a háziszentélyek sokkal erősebbek, fontosabbak lettek, a családok sokkal nagyobb felelősséget hordoztak. És csak amikor a családmozgalomban már 100 háziszentély volt, akkor építettük meg Óbudaváron a kápolnát és a képzőházat. Ilyen módon a magyar Schönstatt viszonylag elszigetelten és eredeti módon növekedett és fejlődött.

Mindig mosolygott, sohasem láttuk levertnek, gondterheltnek. Mint a Szűzanya eszköze, önmagát a háttérbe szorította és Isten irgalmát, szeretetét sugározta tovább maga körül. Gondosan ügyelt rá, hogy személyes érzelmeit, kimerültségét, indulatait ne lássuk. Legfőbb üzenete, evangéliuma ez volt: „A Jóisten jó és irgalmas”! Ő tudta, érezte, élte át

ezt talán a legjobban. A nyári családnapokon teljes bevetéssel dolgozott. Ennek eredményeképp nem egy esetben a hétvégére teljesen kimerült. Ilyenkor gyorsan beült az autójába és elment. Hová? Sokszor senki sem tudta. Az erdőt kereste, ott szeretett sétálni, regenerálódni.

A SPIEGEL⁷-interjú kapcsán ízelítőt kaptunk a szenvedélyes, harcos Tilmann atyából is. De e harc közben is mindig a Szűzanya tervét kutatta és mint ízig-vérig pedagógus, övéi javára fordított mindent. Örült a Spiegel nyílt támadásának, mert alkalmat adott arra, hogy ellentámadást szervezzon, hogy felszítsa a harci kedvet a visszahúzóódó, elbújni akaró, félős keresztényekben.

Önuralmának talán legszebb példáját az egyik zsinatunkon figyelhettem meg. Hirtelen ötlettől vezérelve valaki előállt egy eléggé „furcsa” javaslattal. Tudtam, hogy most Tilmann atyában felment a pumpa. És mit látok? Tilmann atya a felszólaló felé fordul, megdicséri, mélyen körülkéríti a felszólalást és kihozza belőle, hogy tulajdonképpen milyen jó is, hogy az illető felszólalt. Az illető boldog, Tilmann atya teljesen megnyerte újra magának. Csak sóhajtottam magamban: „Bárcsak én is így tudnék azokhoz fordulni, akikkel gondom van!”

Ötéves házasok voltunk, amikor Schönstattal, Tilmann atyával először találkoztunk. Éppen a legjobb időben! Megéltük, hogy rátaláltunk arra, amit kerestünk. Ettől kezdve Schönstatt volt az életünk. Ennek köszönhetjük házasságunk, szerelmünk fejlődését, gyerekeinket, gyerekeknevelésünket, életünk értelmét, hivatását.”

* * * * *

„Az első mondat, amely Kentenich atyától megmaradt bennünk: „A keresztény család a kertkapunál kezdődik.”

Aztán gyökeresen újnak éreztük a családban a hangsúly áthelyezését a gyermekről a házastársra. A gyerekek „ráadásként” ajándékai Istennek, házastársunk pedig a házasság lényegéből fakadóan.

---

⁷ A „SPIEGEL” közismert német heti magazin, mely rendszeres támadásokat intéz az egyház ellen. 1996-ban Schönstattot is tollára vette.

„Ha nem akarnak szent családdá válni, nem érdekelnék engem!”
Ez volt a mi, személyre szóló meghívásunk Schönstattba.”

* * * * *

„Most hétvégén voltunk ismét Óbudaváron, ahol egy kis lelkigyakorlatban volt részünk. De milyenben!?

Tudod Te is, hogy milyen érzés az, ha valaki a lelkedből beszél, ha ki mondják Neked azokat a szavakat, amik már régóta éltetnek, amelyek ösztönösen is kormányozták életedet?”

* * * * *

„Nagyon sokszor és sok szeretettel beszélgetünk Óbudavárról, a kis közösségről, Tilmann atyáról, a nyugodt, szép 5 napról, a millió csillaggal borított nyári égboltról, amely oly végtelen nyugalommal borult a földre és fölénk.

Kezdő, első csetlő-botló lépéseinket megtettük. Schönstatt visszavonhatatlanul megváltoztatott bennünk valamit. Úgy érzem, egy hatalmas lépéssel közelebb vitt bennünket az Úrhoz. Ha erre gondolunk, mindig mélységes béke árad szét a lelkünkben...”

* * * * *

Családmozgalmunk a személyes kapcsolatok útján növekedett. Az egyes családok közt mély lelki kapcsolatok épültek ki:

„Azért jöttünk el mi is, mert a barátaink élete felkeltette kíváncsiságunkat. Már régóta ismerjük őket, de amióta megismerkedtek Schönstattal, megváltozott az életük. Jobban odafigyelnek egymásra, megújult a házasságuk...”

* * * * *

„....Nagyon örültünk a látogatástoknak! Kár, hogy olyan rövid ideig maradhattatok!...Tényleg a jó Isten tervét látjuk a körülményeink alakulásában. Biztosan fontos, hogy elmenjünk Hozzátok, és egyre szorosabb legyen a barátság közöttünk.

Olyan jó, hogy tényleg mindent meg lehet Veletek beszélni, és tudni azt, hogy megértitek a problémáinkat és komolyan veszitek. Ezt tényleg nagyon ritkán tapasztalom, mert más is meghallgat, ha a problémáimról beszélek, de érzem, hogy igazából nem érti és nem érzi át, messze van tőlem. Nem tudom, miért van így, talán azért, mert az emberek többségének (és itt magunkat sem tartom kivételnek) nincs ideje a másik emberre és talán önzők is vagyunk, mert mindenkinek a maga dolga a fontos. Az olyan csodálatos, hogy Veletek mindennek az ellenkezőjét érzem. Úgy elgondolkodtat, hogy miért nem tudunk több ilyen kapcsolatot keresni és találni? Nagyszerű lenne, ha sok-sok hasonló barátja lenne az embereknek...”

* * * * *

Egy nehéz nap délutánján magamba roskadva kézbe vettem a családnapok jegyzeteit. Az egyik mondat az elevenembe vágott: „A nehézségekkel, csalódásokkal azt üzeni a jó Isten, hogy szeress még jobban! A házasságban a másik hibáinak elfogadása a szentté válás útja és a kegyelmek forrása.” Ezt megfontolva döbrentünk rá - esküvőnk óta először -, hogy a házasság kimeríthetetlen eszköztára az életszentség megvalósításának, melyhez segítséget nyújt a szentség ereje.

A szeretetszövetség megkötéséhez gyermekeink türelmetlen biztatása is jel volt: „Na, mi lesz már? Mit gondolkodtok annyit, hát nem ez a mi utunk?!”

* * * * *

„Tilmann atyában egy nagyon becsületes, őszinte, Istent mindenk fölétt szerető embert ismertünk meg. Láttuk küzdelmeit és gyengesége-

it, amelyeket soha nem próbált letagadni. Sokat jelentett számunkra, ahogy minden tehetségével próbált szeretettel figyelni ránk, mint évfolyamra, mint házaspárra és mint egyénekre. Személyes beszélgetéseink során mondott szavai közül sokat őrzünk a szívünkben, mert azokon is úgy érezzük, hogy az Isten szólt hozzánk általuk. Nagy élmény volt számunkra, amikor otthonunkban együtt tölthettünk Önnel egy napot beszélgetésben, imádságban. És úgy érezzük, hogy magyarországi tevékenységére visszavonulásával tette föl a koronát. Csodálatosan mélyen érintett bennünket búcsúlevele. Érezzük benne a küzdelmet és a fájdalmat, de ugyanakkor a készséges engedelmességet, amellyel meghajol az Isten felismert akarata előtt. Gyönyörű példát ad ezzel számunkra éppen életünk lényegéről. Létünkkel (a magunk körül teremtett légkör által) hirdetni az Isten dicsőségét, keresni akarátát őszintén, azzal az odaadással, hogy ha felismerem, azt mindenáron teljesítem. Akkor is, ha fáj. Mert a szeretet fájhat, és az Istent szeretőknek minden a javukra válik."

* * * * *

„Hallgattuk a családnapi előadásokat, majd Tilmann atya is bekapcsolódott, közben mi nagyokat beszélgettünk kettesben, lenyugodtunk, és csütörtök környékén azt vettük észre, hogy problémáink bagatellizálódtak, és túlzás nélkül mondhatjuk, hogy úgy néztünk egymás szemébe, mint az esküvőnk idején...

Elmentünk beszélgetésre Tilmann atyához. Mint Dosztojevszkij Zoszima sztarece...

Meghallgatta a kérdésünket, nagyon figyelt ránk, aztán csend. Érezni lehetett a „forró drótot” odaföltre. Megimádkozta, mit üzen nekünk az Úristen. Nekem soha nem volt ilyen istenélményem, ha egy pappal beszéltem. Érezni lehetett az Isten jelenlétét. Ő mint közvetítő, megszólalt, „amit hall”, mondta. Úgy éreztük, ismer minket Tilmann atya. Ahogy nézett ránk, „Kedves Barátaim!”-ra... Tudta, milyen emberek vagyunk. A problémák is ismerősek voltak Számára. Tanácsokat adott, mélyen belelátva az érzékeny pontokba.

Tilman atyától kaptuk meg a „sokkilométeres család” jelzőt. Néhány éve külföldön élünk, még mindig helytálló a kifejezés... Megerősített bennünket abban, hogy az otthonunk nyújtotta vendégszeretet lehet apostolkodásunk egyéni formája.

A beszélgetés másik kérdése arról a fájdalomról szólt, amit azért érzünk, mert nem érkezik kistestvér családunkba már több éve. Azt mondta Tilman atya, hogy ajánljuk fel ezt a fájdalmat a meg nem született magzatokért. Sokszor gondolok erre...”

* * * * *

„Beszélgetés közben Tilman atya említette, hogy „ha behoznám azokat a könyveket, amelyek a szentekről, mint egyénekről szólnak, nem férnének el a szobában. De ha behoznám azokat a könyveket, amelyek a házaspárokról, mint szentekről szólnak, elférne ezen a kis asztalon”. Eből adódott a cél számunkra: mint házaspárok törekedjünk szentté válni!

Elmondása szerint egyik éjszaka háromszor keltették fel beteghez, s emiatt egy kicsit sajnálkozott. Amint hazafelé tartott, meglátta egy ablakon keresztül, hogy egy édesanya a síró gyermekét vigasztalja. Ekkor azt gondolta magában: mi az én áldozatom és fáradságom ahhoz képest, amit egy édesanya tesz, amikor éjszaka többször is felkel gyermekéhez.”

* * * * *

„Mit is jelent számunkra a családmozgalom? Mit kaptunk tőle?

Először is önismeretet, elfogadni saját magunkat és társunkat, hogy legfontosabb a házasságunk egysége. Megtanultunk beszélgetni egymással, a nehézségeinket felajánlani a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe. Örömmel tölt el bennünket, hogy gyermekeink is ezt az utat választották.

Köszönjük Tilman atyának, hogy sokszor személyesen beszélgetett velünk és segített a házasságunk egységét megtartani.

Köszönjük a Szűzanyának, hogy a családmozgalomba vezetett bennünket. Hála szívvel gondolunk Ritára és Róbertre, hogy elhozták a mozgalmat Magyarországra."

* * * * *

„Tilman atya is a Jóisten és a Szűzanya jeleire vár, az Ő akaratukat kutatja folyamatosan, ami, mint tudjuk, bizonytalansággal és bizalommal párosul. Többet adott az életpéldája, ahogyan kutatta és várta a jeleket és a számomra jelentéktelen eseményekből üzenetet olvasott ki, még akkor is, amikor az más utat jelölt, mint amit Tilman atya szeretett volna.

Elpanaszoltam Tilman atyának, hogy amikor ő itt van nálunk, mindig valami baj történik velünk. Mire Tilman atya megjegyezte: akkor mit szólnak én, hisz én mindig magammal vagyok?!

Tilman atyával az otthonunkban beszélgettünk, amikor elérkezett az esti ima ideje, gyermekeink (17, 16, 13 és 4 évesek) gyülekeztek a háziszentély elé, ami a nappaliban van. Imádkozás után a gyerekek ismét szétszéledtek, ki tanulni, ki lefeküdni. Tilman atya szinte szemrehányó aggodalommal kérdezte: „Csak nem kötelező nálunk az esti ima? Hiszen ezek a gyerekek kamaszok!” Alig tudtuk megnyugtatni, hogy nem kötelező az esti ima, gyakran élnek is a szabadságukkal, de hát csak nem fognak kihagyni egy Tilman atyával való esti imát?

Tilman atya egykettőre megszerette a jó erős, magyar kávé. Mi ugyan óvva intettük attól, hogy bögreszámra igya, hisz ez nem német kávé, de Ő azzal nyugtatott mindig, hogy a vérnyomásának nagyon jól tesz, tehát gyógyszer a számára. Egy komoly betegség után több hónapig pihennie kellett. Mikor végre ismét Magyarországra jött, csodálkozva láttuk, hogy nem kér kávé, se sokat, se keveset. Kérdeztük az okát, mire Ő azt válaszolta: Nem szeretném, ha az én síromra azt kellene felírni, hogy: SZERETTE A KÁVÉT!”

* * * * *

„Az egyetlen beszélgetésünk idején Tilmann atya valamiféle bizony-
ságot várt Szűzanyától és a háziszentélyünkről mondott történeten ke-
resztül ezt meg is kapta. Ennek annyira örült, hogy azt az örömet,
jókedvet, nevetést nem fogjuk elfelejteni. Megható volt! Talán minden
szónál többet mondott.

Mi 2002 nyarán voltunk először Óbudaváron, s onnantól fogva úgy
érezzük, megtaláltuk a kincset, mint a szántóvető az evangéliumban. Már
csak jól kell tudnunk használni ezt az értéket, amit ebben a szellemiség-
ben kapunk. Megtanított Schönstatt a Szűzanyához közeledni, Őt a meg-
felelő helyen látni, elfogadni, s rajta keresztül Krisztushoz közelebb
kerülni. Azért is köszönjük a munkáját, mert ebben a közösségben sok
kedves házaspárral, családdal ismerkedhettünk meg, akik nem a világ
szörnyű családképét követik, hanem egy hiteles, példaértékű, gyakorlati-
as eszmét. Könnyebbé teszi megélni a kereszténységet, az apostolko-
dást, a gyerekek nevelését. Megfogható ötleteket kapunk, s nem elvont
filozófiai gondolatokat. Jó havonta összejönni építkezni a kis csoportunk-
kal, s csodás nyaranta újabb és újabb házaspárokkal megismerkedni, töl-
tekezni a kápolnában, az előadásokon, az esti beszélgetéseken. Mindezt
köszönjük, hogy segítette kiépíteni, s hogy imáiban kíséri ennek a közös-
ségnek az életét.”

* * * * *

„A sugárkezelés és a műtét után, a kemoterápia előtt eljött hozzánk
Tilmann atya. Nagyon nagy megtiszteltetésnek vettük. Mivel nem tudtunk
elmenni családnapokra, 'mini' családnapokat tetszett nekünk tartani. Hall-
hattunk a szenvedésről, az áldozatról, a türelemről, a Szentély tervéről
olyan mélyen, olyan 'Tilmann atyásan'. Nagyon nagynak tetszett engem
látni. Megkért, hogy legyek a munkatársa! Ajánljam fel a szenvedéseimet
a magyar Schönstatt-szentélyért! Sőt, ajánljuk fel együtt mint házaspár.
Minél többen tesszük ezt, annál nagyobb szeretettel készül hozzánk le-
telepedni a Szűzanya, mert látja, nem félünk az áldozatoktól.

Ugyanakkor két családtól kaptunk ajándékba egy kápolna-makettet, hogy tárgyasulva is lássam szenvedésem értelmét - csodaszép volt! A háziszentélyben középbe került.

A munkatársi felkérésre igent mondtunk Tilmann atyának. Nagyon szép nap volt.

A kemoterápia emberfeletti nehézségeit, meg az összes szenvedést az épülő szentélyért ajánlottam fel. Sokat segített, hogy minden napot külön is egy-egy célra - házastársam, gyerekeim, mások gyógyulása stb. - felajánlottam a kegyelmi tőkébe a Szűzanyának.

Ezt a 'módszert' elmeséltem néhány ismerősnek. Érdekes módon évek múlva hallottam vissza, hogy másnak is járható ez az út. Egy férj meghalt autóbalesetben, felesége súlyosan megsérült, három hónapig feküdt kórházban. Felépülése után mesélte, sokszor az adott neki erőt a túléléshez, hogy felajánlotta valakiért tengernyi testi-lelki szenvedését. Egy másik édesanya is hasonló tapasztalatról számolt be kórházi kezelése után.

Nagyon hálásak vagyunk Tilmann atyának, hogy megtanította: a fájdalomnak igenis van értéke. Odaajándékozzuk a fájdalmat a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe. Ő pontosan tudja, kinek kell a segítség. Így hordozzuk egymást."

* * * * *

„Tilmann atya egyszer nálunk misézett, és kétéves öcsém a mise közben az oltárra tette a cumiját. Erre Tilmann atya: „Mindenki a legfontosabbat adja oda Istennek.”

Aztán először hallottam Tilmann atyától kritikát a fogyasztói társadalomról, a tömegemberről. Egyszerű, igaz prédikációkat, ahol pár egyszerű szóval a kicsik és felnőttek egyaránt kaptak. Például egy alkalommal megkérte Tilmann atya a gyermekeket, hogy a prédikáció után menjenek oda az egyik felnőttökhöz, és súgják a fülébe: „a Jóisten jól megteremtett Téged!” Az üzenet átment, a szülők arcát elnézve, és gyerekvigyázóként nekem is jólesett, hogy az egyik kisfiú engem választott.

Számomra a legérdekesebb és legértékesebb élmények Tilmann atya emberismeretével kapcsolatosak. A legizgalmasabb beszélgetések akkor kezdődtek, mikor Tilmann atyával és barátnőmmel hármásban beszélgettünk. Pár perc alatt olyan tisztán és lényeglátóan jellemzett minket Tilmann atya, hogy azt a mai napig igaznak látjuk és emlegetjük. A kimondott igazságok annyira igazak és örömet adóak, hogy úgy érezzük, itt most nincsenek titkaink, és a Jóisten szemével látjuk önmagunkat.

Tetszik, hogy Tilmann atyának a Jóistennel és Máriával való élő, munkatársi kapcsolata van, akikkel úgy beszélget, mint mások a szobatársaikkal. Ez számunkra is példa.

Nagy élmények a házi misék, megjelenítik számunkra az őskeresztény misék hangulatát természetességgel, egyszerűséggel, Jóistennel.

Nagyon hálásak vagyunk a Jóistennek Tilmann atya bölcsességéért, hogy a rövid találkozásokkor elhangzott egy-két mondata is a szívünkbe íródott, hogy Általa jobban megértjük, hogy a Jóisten mennyire szeret minket.

Tilmann atya előadásai, gondolatai a házasságról, gyermeknevelésről számunkra alapelvek, az általa bemutatott családokra hangolt schönstat-ti út a lehető legjobb, amit ismerünk. Hálásak vagyunk nagyon ezért az útmutatásáért és gyümölcseiért, ezekkel könnyebb."

* * * * *

„Először is nagyon de nagyon köszönjük a Szűzanyát! Alig volt vele kapcsolatunk, és most bensőségesen közel van, erőforrás, támasz és védelem.

Köszönjük Kentenich atyát! Kimeríthetetlen írásaiból, bölcsességéből, emberi nagyságából, és érezhető égi jelenlétéből mindig sokat tudunk meríteni.

Köszönjük, hogy van tér, ahol a romlás ellen tehetünk. Nem összeszorított ököllel, keserűen nézzük mindazt, ami a világunkat jellemzi (ilyenek voltunk 15 évvel ezelőtt), hanem derűsen, nagy hittel tehetjük azt a ki-

csit, amire meghívást kapunk. És megtapasztaljuk, hogy az Úr kiegészíti erőfeszítéseinket.

Köszönjük az együttműködés lehetőségét. Mindig nagy örömet jelent, ha házastársunkkal együtt végezhetünk valamit, és Schönstattban csak ilyen munka van.

Köszönjük a szerető közösséget, ahol otthon vagyunk, ahol megpihünk és erőt merítünk.

Köszönjük a sok tanítást, az önzetlen odaadást, amivel minden tudást, tapasztalatot, amit csak lehetett, igyekezett Tilmann atya átadni nekünk.

Köszönjük, hogy pont egy német atyának volt fontos, hogy mi magyarok maradjunk.

Köszönjük a személyes időt, és ránk fordított figyelmet, amire mindig futotta, ha kértük.

Köszönjük, hogy együtt kirándulhattunk a soproni erdőkben.

Köszönjük a szeretetet, amit kaptunk, és a szeretetet, amiben mi magunk is növekedhettünk.”

* * * * *

„Először családnapokon 1998 nyarán voltunk. Nagyon megtetszett, hogy itt a házasság szentségének, a házaspár egységének hangsúlyozása mellett a nagycsalád egysége is fontos. A családnapok közös nyaralás, a gyerekfoglalkoztatók jóvoltából a gyerekeknek sem kell otthon maradniuk. Egy-egy hét után úgy éreztük, nemcsak a kettőnk kapcsolata újult meg, lett erősebb, hanem az egész család új lendületet kapott.

Viszonylag gyorsan váltunk lelkes résztvevőkből munkatársakká, s a kezdeti idegenkedés után elkezdtünk vágyakozni a háziszentély után. Ennek felszentelésére egy évig készültünk, és mintegy jegyesidőszakként egy zarándokszentélykör beindításával készítettük lelkünket a háziszentély befogadására.

Egy alkalommal, kezünkben a frissen megvett schönstatti Mária-képpel, éppen indulni készültünk Óbudavárról. Tilmann atya átlátva a helyze-

tet, megállított, megáldotta a képet, majd ránk mosolygott és így engedett útnak bennünket. Ez a kép függ háziszentélyünkben.

Családunk újabb életszakaszba lépett azzal, hogy gyermekeink immár mind tizenévesek lettek. A Szűzanya gyermekeink fölé terjesztett védőszárnyai és nevelői segítsége nélkül a mai felgyorsult, kemény, veszélyekkel teli világban nem tudnánk őket csak a saját erőnkől a jó útra vezetni."

* * * * *

„Huszonegy éve a Schönstatt-mozgalomban

1987-ben keresztapám hívására elmentem Óbudavárra, a családnapokra gyerekvigyázónak. Emlékezetes és mélyreható élményt jelentett az a légkör, ami ott megérintett.

Korábban is jártam már Óbudaváron szüleimmel a Gódány családnál, ám a családnapokon mintha nem egy, hanem 5-6 „Gódány család” lett volna...

Képek villannak előttem:

- A „kisebédülőben” ünnepeltük Tilmann atya ezüstmiséjét;
- A szentmiséken kevés szóval, tömondatokban prédikált Tilmann atya, de mindig személyesen hozzánk szólt! Ez is nagyon megragadott.
- Jó volt játszani a kisgyerekekkel, foglalkozni velük. Én, a 12 éves „nagylány”, igazán naggyá lettem a feladat által.
- Mosolygós házaspárok, mosolygó „Tilmann bácsi” - akkor még így hívtuk -, napsütés, nyár, kis csapat mi, a gyerekvigyázók - más nem is kellett a boldogsághoz.

Ettől a hétvégétől kezdve természetes és magától értetődő volt számomra, hogy nyaranta 1-2 hetet a családnapokon töltök, és kis „jóságokra” vigyázok.

Tilmann atya mindent tudott, pedig soha nem kérdezősködött. Ez is jóleső érzés!

Kilenc nyáron át jártam családnapokra gyerekvigyzónak. Mit jelentett számomra? Feladat, szolgálat, feltöltődés, megállás-elidőzés, közösség - ezt mind.

Huszonegy éves voltam, amikor egy kislány megkérdezte tőlem, hogy miért nem anyuka vagyok, miért csak gyerekvigyzó. Ez a kérdés azt a gondolatot ébresztette bennem, hogy én már valóban „öreg” vagyok ehhez a feladathoz.

Kimaradt néhány év, megismerkedtem a férjemmel, összeházasodtunk, s az 1. házassági évfordulónkat már az első közös családnapokon ünnepeltük résztvevő házaspárként. Hálás vagyok Istennek, hogy férjemmel együtt bekapcsolódtunk a családmozgalomba, hogy évről évre részt vehetünk a családnapokon.”

P. Beller Tilmann

A háziszentély mint apostoli központ

Az a feladatunk, hogy az apostolkodásra való jézusi megbízatást életformánkká alakítsuk.

Ez így történik: A Jóisten kézbe vesz minket és eszközként használ arra, hogy más embereket megérintsen. Általunk megérinti gyermekeinket, a házastársunkat és mindazokat, akik a házukba jönnek. Az apostolkodás így életformánkká lesz, az ember így mindig apostolkodik.

Ennek az állandó apostolkodásnak két összetevője van:

Az egyik a saját személyes jellegünk és kapcsolathálónk

Isten azért teremtett olyannak, amilyen vagyok, mert eszközként akar használni, hogy másokat megérintsen. Ha pl. a házastársam bosszankodik miattam, mit mondjak neki? – Isten miattad, a Te számodra teremtett engem ilyennek, két okból is. Egyrészt, mert szeretne néha örömet okozni neked, másrészt pedig, hogy neveljen. Komolyan! Isten általam egy egészen eredeti apostolkodást valósít meg. Ha például melankolikus vagyok, akkor Isten néha megmutatja, érezteti velem jóságát, lényének mélységét. De ha melankolikusként szenvedek attól, hogy nem tudok olyan csodálatosan beszélni, mint egy szangvinikus, akkor nem ismertem még fel a küldetésemet. Tehát nem hasonlítgatom magamat másokhoz. Vagyis az egészen személyes sajátosságom határozza meg és jellemzi az apostolkodásom útját. Tehát Érted vagyok ilyen! Vannak emberek, akik egészen nyugodtak. Ha összedől felettük a ház, azt vélik, valaki kopogott és mondják: Tessék! Ezek a flegmák. Ez ma egészen fontos vérmérséklet, mert egy őrült világban élünk. Az emberek vonzódnak azokhoz, akik nyu-

godtak... És örülünk a kolerikusoknak és mindent megbocsátunk nekik... De van ezeken felül valami több is: az egészen személyes jellegünk...

A személyes jellegnek megfelelően mindenkinek egészen személyes kapcsolathálója is van. Egy iskolában a tanár nem válogathatja meg tanítványait. Azokkal a diákokkal kell foglalkoznia, akik az osztályban vannak. De minket mindegyikünket egészen eredeti, személyes baráti kör vesz körül. Az apostolkodásunknak ők az első számú címzettjei. Ez az apostolkodás a személyes kapcsolat miatt nagyon hatékony. Az apostolkodásunkat a saját személyünk sajátossága hordozza. Létezik egy áramlás, mely kiindul belőlem, majd visszatér hozzám. És ez az áramlás állandóan tart és folyik minden síkon. Nemcsak a vallásos dolgokban. Ez az emberi kommunikáció áramlása. A szeretet áramlása. Erről nem kell mindig beszélni, de ez így van. Akik a baráti körömhöz tartoznak, érzik ezt az áramlást. Kantenich atya egyszer azt mondta, köztünk egy egészen erős áramlás van. Nem sokszor mondott ilyet. Mert azoknak, akiknek nem mondta, fájtna. Egy lelkipásztornak nem szabad így beszélnie. De amikor az apostolkodásról van szó, akkor ez a helyzet. Általánosságban elmondhatjuk: az apostolkodás előfeltétele a szeretet-kapcsolat.

Amikor még gyenge az ember, akkor kevesen szeretik. Amikor érett felnőtt, akkor nagyon sokan. Mert akkor a Jóistennel való kapcsolata hatékonyan erősebb: Akkor Isten ránéz valakire, szereti őt, mégpedig velem/általam szereti. Kantenich atya lelki háttere, lelki ereje nagyon nagy volt. Nagyon sok olyan embert is szeretett, akiket mi nem akarnánk szeretni.

Tehát egész személyes lényünket Isten az apostolkodásra teremtette. Úgy, ahogy vagyok, Isten eszköze vagyok. És a Jóisten úgy szeretne engem használni, amilyen vagyok. Vagyis mindazzal együtt, ami kiáramlik belőlem. Egy tanár ezt nem engedheti meg magának. Nem mondhatja, hogy csak azt az anyagrészt adom le, amit szeretek, ami örömet okoz. Egy mérnök sem viselkedhet így, de egy apostol igen! Az apostolkodásban fontos szerepet játszanak a szívünk szenvedélyes érzései.

A második: együtt élünk az otthonunkkal, a házunkkal

A lakásban, a házban, a szobámban jelen van, itt lakik a Szűzanya. Az otthonunk egy kis „Schönstatt-központ”. Egy Schönstatt-központhoz hozzátartozik a szentély, ez a háziszentélyünk, és egy képző-ház, ez a nappali szobánk.

Jönnek hozzánk emberek és beszélünk velük; játszunk a gyerekeinkkel; beszélgetek a házastársammal; majd megint barátok kopognak be hozzánk. Nem kell velük vallásos témákról beszélgetni, de személyesen beszélgetünk velük. Megtapasztalják a szeretetünket, érzékelik a látásmódunkat. Megérik, hogy jónak találjuk őket, érzik, hogy örülünk eredetiségüknek, és így könnyebben tudnak hinni a Jóistenben.

Az apostolkodásunknak tehát két összetevője van:

Egyrészt létezik körülöttünk egy személyes rokoni-baráti kör, akik számára időt szakítunk. Kentenich atya ezt „az élő kapcsolatok szerveztének” nevezte.

Másrészt pedig itt van a házunk. Vagyis az otthonunk egy kis apostoli központ. És a házaink egészen különbözőek lehetnek. Az egyik házban például egyetemisták találkoznak; a másokban lelki betegek, ott mindig vigasztalnak és erősítgetnek valakit. Az egyik házban anyák szoktak találkozni, egy másokban külföldi mérnökök, akik látogatóba jöttek a céghez, és a háziasszony kosztümöt visel. Az egyes házak személyi környezete mindig más, és ez a személyes apostoli területük.

Létezik tehát a kapcsolataink élő szervezete és a saját házunk, otthonunk. Ez a jövő apostolkodása.

Kentenich atya:
A jövő útja: a gyermekség lelkülete⁸
Kis Szent Teréz példája alapján

A kor szava

Isten beszél a kor által. Mit akar a korszellem? Kérem, menjenek egyszer át az ellenség táborába. Ott mindenütt a kollektívista embert ápolják, növesztik. Egy primitív embert akarnak létrehozni, aki csak a test legprimitívebb igényeire reagál. A primitív körülmények alakítják ki a primitív embert, aki képtelen vezetni önmagát és ezért függőségben van minden oldalról. Akkor elégedett a primitív ember, ha a primitív igényeit kielégítik. Eladja egy tál lencséért a szabadságra, az isteni életre való jogát.

A másik oldalról pedig érezzük, hogy az új világ ostora milyen őserővel ránk csap és megdolgoz bennünket. Ki képes itt ellenállást kifejteni?! Hozzájön még a bizonytalanság, mi lesz holnap és holnapután? Ki tud erre egyértelmű választ adni? Ki tud megbirkózni a mai kor sokarcú bizonytalanságával?

Kentenich atya

8 Részletek Kentenich atya előadásából; Die Grösse des Kleinseins; Texte von P. J. Kentenich über die Kleine Heilige Theresia als Beispiel; 1987.

Egyedül a zseniális naív ember! Egyedül az egyszerű, együgyű gyermek!

A primitív emberrel a naív embert kell szembeállítanunk! A mélyen vallásos beállítottságúak számára a **gyermekség** a gyakorlati megoldás minden kérdésre. Ebben áll Kis Szent Teréz küldetése a mai kor számára.

A kegyelem a természetre épít

Aki egészséges katolikus családban nőtt fel, ahol egészséges kapcsolatai voltak apjával-anyjával és a testvéreivel, egészen organikusan, mindenféle krízisek nélkül belenő a természetfeletti élet valóságába. Ez egy nagy törvény, melyet a Jóisten beleteremtett az emberi természetbe: mind a természet, mind a kegyelem egymásra vannak utalva. A természet és a kegyelem rendje össze van kapcsolva, mély belső kapcsolatban állnak egymással. Ahol a természet beteg, nehezen tud kaput nyitni a kegyelem számára.

„Teréz egy olyan családba született bele, mely számára azonnal és tartósan az ég szimbóluma volt. A családban, annak törvényeiben, kapcsolataiban, eseményeiben mint képes ábécében tanulta meg a kereszténység valóságait kibetűzni. Ebben a könyvben minden konkrét, közvetlen, beszédes és érthető, olyan nyelven szól, melyet a Jóisten külön a kisgyermek számára talált ki.”

„A család középpontja az apa. Az emberileg annyira becsült, szeretett, csaknem istenített apa. Teréz számára a **tekintély és szeretet** soha szét nem szakadt egysége azonnal adott volt. Az apához való viszonyában - akitől soha egy pillanatra sem félt - tanulta meg, hogy **engedelmesség és szeretet** kétségtelenül összetartoznak, sőt alapjában véve egységet alkotnak.” (idézet Kis Szent Teréztől)

A hibák és a bűnök értelme

Aki mélyebben beletekint a saját szívébe, egy sor rabláncot fedezhet fel benne. Arra kell ennek ösztönöznie, hogy újra törekedjék a **valódi szabadság eszménye** után. Csaknem törvényszerű, hogy Isten megengedi

a rabszolga-láncokat. Istennél elsősorban nem a „fehér gallér és a tiszta mellény” számít, hanem **az Isten iránti gyermeki odaadás**. Elsősorban a három isteni erény (hit, remény, szeretet) gyakorlásán van a hangsúly. Természetesen az erkölcsi nemességet is akarja Isten. Mi, emberek, mindig a külső után ítélünk, a látszat-nemesség után. Isten azonban a szívet nézi.

Az Isten iránti egyszerű gyermeki odaadásnak elsőbbsége van a bűnök és hibák elleni küzdelemmel szemben.

Nem helyes az ilyen szemrehányás: „Ez az ember gyakran áldozik, sokat imádkozik és mégis sok hibája van!” **Isten meghagyja a hibákat, hogy igazán vallásosak legyünk**, hogy megszabaduljunk a rabláncainktól és Istenhez kötődjünk.

Éppen azért, mert gyengék és gyámoltalanok vagyunk, ha a gyámoltalanságot helyesen értékeljük, ha ez a gyermekséget fokozza, azért igaz a szó: **Isten éppen általunk viszi végbe a legnagyobb műveket**, csak a kicsiség által. Ez Isten országában egy régi kifejezés, alaptörvény.

A gyermekség elfogadja a korlátait, kész arra, hogy elismerje és megvallja. Ezért a gyermek a nyomorúságában is mindig lelkileg egészséges marad. Az az ember, aki a korlátait elkendőzi, lelkileg gyorsan beteg és szegény lesz.

Milyen nagy az az ember, aki képes és kész arra, hogy ezt ismételje: **Isten a hibáim miatt szeret engem: mert kicsi vagyok**, nem pedig annak ellenére, hogy kicsi vagyok!

A gyermekség hősie útja

Óvatosnak kell lennünk a gyermekség „kis útjával” kapcsolatban. Könnyen félre lehet érteni. Kis útról van szó, mert nem bonyolult. De ez nem jelenti azt, hogy ez egy könnyű út. Nem könnyű! Próbálják ki! Nagyon nehéz! **Olyan út ez, mely a legnagyobb és végső önzetlenséget igényli**. Kis Szent Teréz azt mondja magáról: „Isten labdája vagyok.” Tessék, próbáljanak meg Isten labdajaként élni. Észlelni fogják, hogy ez nem könnyű út. Felébreszti a legmagasabb hősiességet. Ilyen hősiességre van

nekünk is szükségünk. Ha nem írják fel a zászlójukra a gyermekség eszményét, akkor nem tudom, hogyan fognak egy új világot felépíteni! Új világot csak az „együgyű” gyermek tud építeni.

Kis Szent Teréz szeretne az irgalmasság áldozata lenni. Ez annyit jelent, hogy feláldozza az irgalmasságra vonatkozó minden jogcímét Isten irgalma előtt. **Tudatosan egyedül Isten irgalmára épít, mely a saját személyes nyomorúság elismerésére adott válasz.** Ez a hősie gyermekség.

A kis szentség: Kicsi, mert a saját tevékenységet kevésre és Isten tevékenységét mindenek fölé értékeli. Nem tagadja a saját tevékenységet, de nem értékeli nagyra. **Végző soron mindent Istennek kell elvégeznie.** Küzd maga ellen tűzzel-vassal, a teljesítmény-akarással, a vezeklés-akarással, az érdemszerzés akarásával, a hiú teljesítmény-akarással, a hiú vezeklés-akarással, a hiú érdemszerzés-akarattal. Jegyezzük meg, hogy a hiúság leküzdéséről van szó. De ez legfeljebb átmeneti, semmi képp sem végző állapot. Kis Szent Teréz megtagadja a hiú teljesítmény-akaratot, és helyébe állítja az Istennek tetsző hősie odaajándékozás-akaratot.

Számára a legfőbb saját tevékenység abban áll, hogy merje szívét és akarátát halálugrással, fenntartás nélkül Isten karjába dobni.

Bátorság, harcra készség, bizalom

Teréz harcos típus, szereti a harcot. „Kármel várát a kard hegyével hódítottam meg.” Megfeszíti magát, szereti az önmegtagadást, a vezeklést. De nem értékeli túl magasra ezeket a dolgokat. Isten tevékenységét értékeli nagyra. „Istentől kaptam ajándékba, hogy ne féljek a háborútól. **Szüntelenül harcolunk, különösen is akkor, ha semmi esélyünk sincs a győzelemre.** Mi múlik a sikeren! Ha nincs erőnk, akkor Jézus küzd velünk.” Minden áron teljesíteni akarom a kötelességemet. Nem akarok egy dolgot sem azért elhagyni, hogy nyugtom legyen. Az egyik novíciának

mondta: „Szeretném Önt derék katonaként látni, aki nem panaszkodik a saját sebei miatt, hanem a bajtárs sebeit tekinti súlyosabbnak.” „Aki szent akar lenni, annak a legfontosabb erény az energia. Azzal könnyen el lehet érni a tökéletességet. Ne legyetek fél-szentek! Teljesen vagy sehogy sem! Először is bátorság kell, akkor erőre kap a szív. Gyermekként harcterekről álmodtam.”

Örködjetek és ébresszétek fel egymást! Vagy nekünk kell önmagunknak erősebb fájdalmat okozni, vagy fenntartás nélkül megengedni, hogy a Jóisten formáljon és alakítson bennünket.

Nemcsak Teréz és Szent Pál beszélnek a kardról. A Szentírásban a Szűzanyáról olvashatjuk: „Lelkedet tör járja át.” (Lk 2,35) Ha látjuk szívében a hét tört, akkor ez a kép is figyelmeztet: Örködjetek és ébresszétek egymást!

Amikor édesapján elhatalmasodott az elmebaj, Teréz is teljesen részt vett szeretett apja szenvedésében. „Kívántam, ahogy az Úr legszentebb arcát elborította a szenvedés, úgy az én arcomat is elborítsa, hogy megvessenek engem. Szomjaztam a szenvedés után és az után, hogy elfelejtsenek.”

Amit kért, később megkapta:

„Ha Ön, tisztelendő anya, az idén szerzett költeményeim alapján ítélne, akkor azt kellene gondolnia, hogy úszkálók a vigasztalásokban, hogy olyan gyermek vagyok, aki előtt a hit fátyla csaknem szétszakadt. És mégis, egyáltalán már fátyol sincs, hanem egy égisz fal, mely az égbolt csillagait eltakarja előlem.” A lelki gyermekség napos és boldogító útja így vezet a sokszoros sötétségbe, mely merészséget igényel. Kétségtelenül ezt bizonyítja Teréz tanítása és élete.

„Milyen édes öröm arra gondolni, hogy az Úr igazságos. Azaz számba veszi a gyengeségünket, pontosan ismeri természetünk törékenységet. Mitől kellene félnem? A végtelen igazságos Isten, aki olyan irgalmasan lehajol a tékozló fiúhoz és megbocsát neki, nem lenne igazságos hozzám, aki mindig vele vagyok?

Az igazságosság nemcsak szigort jelent a vétkessel szemben, hanem őszinte igyekezetet is a másik erényének elismerésében és dicséretében.

Éppen annyira remélek a Jóisten igazságosságában mint az irgalmában: mivel ő igazságos, ezért együtt érző és szelíd, lassú a büntetésre és túl-
áradó az irgalma.”

Nincs cél, ami számára túl magas lenne. Amire magától nem képes, végbeviszi a bizalma, melynek szárnyain a szentség csúcsára emelkedik.

„Meg kell nyitni a szívünket egy nagy bizalom számára. Nagyon ösztönzően hat, ha a vágyainkat nem szorítjuk szűk határok közé. Istennek bátor lelkek kellene és azt szereti, ha alázatosak és a legkevésbé sem bíznak magukban.”

A gyermekség eszménye

Üdvöztőnk Isten Országában alaptörvénnyé tette a gyermekséget, és az értelem, az érzékek és kedélyvilág számára szemléletes oktatással érthetővé is tette. Mégis mindenki, aki erről beszél, attól tarthat, hogy félreértik és elutasítják kis Teréz tanítása és szentté avatása ellenére. A mai ember a gyermekség alatt sokszor gyerekeséget, éretlenséget, naivitást, primitívséget ért. Ha elválasztjuk a gyermekséget a kiegészítő erényeitől, akkor igaza lehet ennek a kifogásnak. Ez különösen is áll a modern mechanikusan gondolkodó emberre, aki nem képes meglátni és elfogadni az erények organikus egységét vagy feszültségviszonyait.

XV. Benedek pápa Kis Szent Teréz kapcsán figyelmeztet, hogy helyesen értsük a gyermekség eszményét. Ez mindenekelőtt Istenbe vetett bizalmat és a kezeibe való vak odaadást jelenti. Magába foglalja a nagylelkűséget, a merészséget. Feltételezi az Isten létében való eleven hitet és a Gondviselésbe való bizalomteljes menekülést. Mindezek a gyermekségben nagyon jól összeillenek. Amikor a szentatya Teréz erényeiről kezd beszélni, azonnal feltűnnek az érett kor, a férfiasság és az aggkor tulajdonságai.

Úgy tűnik nekem (ahogy lettünk), ahogy a családban a szellemi áramlatok növekedtek és létrejöttek, az lenne a feladatunk, hogy Kis Szent Teréz küldetését egy átfogó gyermekség szempontjából átvegyük és győzelmesen vigyük a mai koron át. Éspedig kettős irányzat szerint: először életszerűen, utána pedig eszmeileg és tudományosan.

P. Beller Tilmann:
Az irgalmas Atya⁹

Kedves Barátaim!

A törekvés az egyik oldal és a sikertelenség a másik oldal. Ha a kudarc területén nem dolgozunk, az veszélyes, akkor közép-szerű keresztények maradunk: vasárnap elmegyünk a templomba, gyónunk néha, évente kétszer.

Ha van eszményképünk, akkor természetes módon jön a bűn, a sikertelenség. Ha ebben a helyzetben nem teszünk semmit, akkor a bűn megmarad.

Fontos, hogy találjunk egy utat, hogyan bánjunk a bűnnel és a bűntudattal! Ez fáj! A bűn a lélekben marad. Nem lehet azt mondani, hogy a jö-

Tilmann atya

---

9 Tilmann atya búcsúbeszéde 2007. VI. 19-én az 1. szövetségi évfolyamban.

vőben ez már nem lesz, mert a bűn marad a lélekben. A nevelésben volt egy út, ha azt mondd: többé nem fog előfordulni, akkor vége. De ez nem így van, mert a seb ott marad.

Másrészről azonban a bűn ajtót nyit Isten irgalma számára. De ez munka!

Kentenich atya a gyónásom után azt mondta: Ilyen vagy! Nem azt mondta, hogy: ilyen voltam, hanem ilyen vagy! A gyenge ember, a bűnös ember konkrét tapasztalata, hogy nem lehet azt mondani, hogy ilyen voltam és most már nem vagyok ilyen. Mindig ilyen vagyok! És így mindig marad egy nyitott ajtó a Jóisten irgalma számára a szívemben. Ez nagyon szép!

Bűnös voltam a társammal szemben, pl. kiabáltam vele és bocsánatot kérek tőle, erre ő azt mondja: nekem is fáj, de most gyere! Ily módon a bűn az irgalom ajtaja.

A Jóisten nem mondja azt, hogy most már elég! Ez nem keresztényi dolog! Általában még nem vagyunk jó keresztények.

Olyan emberek vagyunk, akik tökéletesek akarnak lenni. Ez a nevelési célunk. A szüleink gyakran fegyelmeztek bennünket, mondván: ez nem volt jó, ez nem volt helyes stb. Nagyon ritkán vagy soha nem hallottuk a szüleinktől azt, hogy ez nem volt szép, de gyere, és megöleltek volna. Ritka az olyan tapasztalat, hogy a bűn után ölelésben van része valakinek. Inkább maradt a bűn és az ítélet. Egy polgári nemes ember elképzelése él bennünk, aki fizet, jóvátesz és vége! De ez nem keresztényi! A keresztény azt mondja: Gyere! Ennek végén ott lesz egy új, mély kapcsolat. **A bűn megmarad, de mély kapcsolat lesz.** Pl. egy fiatalasszonynak gyermeke születik a házasságon kívül. A gyermek megmarad, a Jóisten pedig azt mondja: Gyere, szeretlek! A gyermeknek is megmarad a mély tapasztalása arról, hogy ő bűnből jött a világra. Ez maradandó fájdalom a szívemben. Mint lelki valóság, megmarad ez a bűn. Itt van a mi munkánk! Ha egy házaspár már nagyon érett, schönstattivá vált, akkor a számukra a hiba, a bűn egy ajtó, ahol az Isten irgalma befogadható. Az eredeti bűn mindig érezhető az életünkben. És ez munka, munka és munka!

Este az egyik házaspár azt mondja: Még fáj! A másik sóhajtván azt válaszolja: Megyünk a Jóistenhez! Az utolsó gondolat: nála otthon vagyunk.

Ez ismétlődik 10-szer, 20-szor, 50-szer, nem sok, ez gyakorlat. Pl. két házaspár azt mondja egymásnak: Cseréljünk házastársat! Szép lenne! Ki próbálják. Később megbánják, meggyónják, de a seb megmarad és a Jóisten azt mondja: Gyertek, szeretlek! Ez a keresztény út. Nem erkölcsi síkon, hanem keresztényi síkon!

Amikor házasság-nevelésről beszélünk, akkor ezt az oldalt is figyelembe kell vennünk. Ha erről még nem beszéltem, akkor ez hiba volt. A Jóisten most azt mondta, hogy beszéljek erről.

Ha nem jövök vissza, akkor ez maradjon meg rólam: Tilmann atya azt mondta, hogy **a Jóisten irgalmas!**

„Hűek maradunk!”

Hűség Schönstatthoz¹⁰

A küldetés kettős dologban rejlik: (Egyrészt) a család igazi, eleven **őserőihez** és a történetileg létrejött **fejlődéséhez** való hűségben; (másrészt) a család **nagy céljai** iránti hűségben.

Nemcsak az őserőkhöz (való hűség), hanem a „fejlődésekhez” is.

Fejlődés felfelé, fejlődés befelé! Fejlődés felfelé: A Szűzanyával kötött szeretetszövetségnek az Üdvözítővel és a háromságos Istennel való szeretetszövetséggé kell válnia. Tudjuk, miért.

Mater Ter Admirabilis
(Háromszor Csodálatos Szűzanya)

---

¹⁰ Részlet Kentenich atya dachau-i beszédéből (1967)

Történeti fejlődés befelé: Milyen lassan, lépésről lépésre emelkedett fel a szövetség a családban, miközben egyre mélyebben eloldott önma-gunktól.

Így jutott fel a szeretetszövetség a biankó-felhatalmazás, az in-szkripció és az Engling József-aktus magaslatára. Látják, ez a nagy kül-detés.

És végül hűség a nagy célhoz. Egy mondat (kifejezve) arról van szó, hogy létrehozzunk egy új, igazán keresztény társadalmi rendet az „Egy-ház a legújabb idők partján” értelmében. Részleteiben: Arról van szó, hogy létrehozzuk az új embert az új közösségben a most vázolt kiterje-désben és értelemben. Valamint, hogy bevessük teljes erőnket Nyugat üdvtörténeti küldetésének visszahódítására és megőrzésére, továbbá egy apostoli világszövetség fel- és kiépítésére. Ezzel ismét egy egészen nagy világ áll előttünk.

Hűség Kentenich atyához¹¹

„Talán szükségünk van egy karizmatikus rendszerre, **melyben mindig újra tartunk napokat és találkozókat, ahol atyánkat tanulmányozzuk.** Talán évente 5-6-7 hétvége, vagy 3 hétvége, amikor összejövünk és ol-vassuk Kentenich atyánkat.

Talán lehet a jelmondat számára találni egy szöveget és azt tanul-mányozni. Gondoskodjunk arról, hogy **a mozgalmunkat mindig újra kap-csolatba hozzuk Kentenich atyánkkal.** Meg kell figyelni, hogy mi van az Akadémiában, a családnapokon, az előadók, a régió- és csoportvezetők körében. Vannak (schönstatti) papok is és mások is, akik azt mondják, hogy ezen vagy azon a területen jobban használható Például a tranzakció analízis vagy az amerikai pszichológia, mint Kentenich atyánk. **Fontos te-hát arról gondoskodni, hogy a konkrét témákban Kentenich atya vá-laszait keressük és alkalmazzuk.** Tehát tanulmányozzuk, hogy mit mond Kentenich atya. Ez nem könnyű, igazán nem! Másodszor keressük, hogy mit tett Kentenich atyánk egyes konkrét helyzetben... Csak az tud Schönstattot építeni, aki ismeri őt.”

11 Részlet Tilmann atya beszédéből; 2007. okt. 27.

Hűség az Egyházhoz¹²

„Kedves Testvéreim, akik az apostoli Schönstatt-mozgalom tagjai-ként jöttetek ide!

...Összejöttetek, hogy megköszönjétek Istennek azt az ajándékát, amelyet nektek Kentenich atya személyében adott. Ti meg akarjátok újítani a lelketeket az ő **személyére és küldetésére való eleven emlékezés** által. Az a célotok ezzel, hogy **továbbvigyétek és hirdessétek az ő lelki örökségét**. Mindjobban egy olyan lelki családdá akartok válni, mely az eredet karizmájából élve megvalósítja az egyház és a világ szolgálatára való küldetését.

Az emlékévi imáatokban azért a kegyelemért könyörögtök, hogy **alkotó módon hűek lehessetek az atyátok és alapítótok prófétai küldetéséhez**. Az egyház évszázados tapasztalata tanít minket, hogy erőteljes életforrása a saját alapítás, de Isten egész népe számára is az alapító személyével való bensőséges, lelki kapcsolat és az ő küldetéséhez való olyan hűség, mely mindig újra figyelembe veszi az idők jeleit. Ezért idézem emlékezetetekbe elődöm, VI. Pál szavait, melyeket az Istennek szentelt életközösségekhez intézett: „**Őrizzétek hűségesen az alapító**

II. János Pál pápa

szellemét, az evangéliumra irányuló célkitűzéseit és szentségének példáját... Éppen ebből nő ki minden szerzetesközösség saját dinamizmusa" (VI. Pál pápa: Evangelica testificatio, 11-12).

Az a hivatásotok, hogy részesedjetez abban a kegyelemben, amelyet az alapítótok kapott, és azt az egész egyház részére közvetítsétek. Mert az alapítók karizmája olyan, mint egy lélekben ható tapasztalat, melyet áthagyományoztak a tanítvá-

12 Részlet II. János Pál pápa beszédéből, melyet Kentenich atya születésének 100. évfordulóján, 1985. szeptember 20-án Rómában mondott a schönstatti zárandokoknak.

nyokra, hogy azok aszerint éljenek, azt védjék, elmélyítsék és állandóan továbbfejlesszék, mégpedig a közösségben és az egyház javára. Igen, az egyház maga is az isteni alapítója iránti, állandóan megújuló hűségből él és növekszik.

Abban a lelki tapasztalatban, amelyből az Önök mozgalma keletkezett, központi szerepet játszik a szeretetszövetség, amelyet az alapító és az első nemzedék 1914. október 18-án Schönstatt szentélyében az Istenanyával kötött. **Ha ti hűségesen és nagyszívűen e szövetség alapján alakítjátok életeteket, akkor eljuttok keresztény hivatástok teljességéhez...."**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	5
Kentenich atya: „Boldog 25. születésnapot!”.....	7
P. Beller Tilmann: „Isten áldd meg a magyart!”.....	9
Vitam et Sanguinem pro Regina nostra!	
Életünket és vérünket a királynőnkért!.....	9
A korforduló viharában.....	12
Sírva vigad a magyar!.....	17
A nagyszívű királyi ember.....	22
A magyar Schönstatt-család kezdetei.....	24
Mit kaptunk Szűzanyánktól	
Schönstatt és Tilmann atya által?	
(emlék- és élmény-gyűjtemény a családoktól).....	32
P. Beller Tilmann: A háziszentély mint apostoli központ.....	48
Az egyik a saját személyes jellegünk és kapcsolathálónk.....	48
A második: együtt élünk az otthonunkkal, a házunkkal.....	50
Kentenich atya: A jövő útja: a gyermekség lelkülete	
Kis Szent Teréz példája alapján.....	51
A kor szava.....	51
A kegyelem a természetre épít.....	52
A hibák és a bűnök értelme.....	52
A gyermekség hősie útja.....	53
Bátorság, harcra készség, bizalom.....	54
A gyermekség eszménye.....	56
P. Beller Tilmann: Az irgalmas Atya.....	57
„Hűek maradunk!”.....	60
Hűség Schönstatthoz.....	60
Hűség Kentenich atyához.....	61
Hűség az Egyházhoz.....	62

ISBN 978-963-87480-4-1

9 789638 748041